

TORSDAG 27 MARS. NR 13/2014

Vi är kittet
Sidan 5

**Ett trött Europa
behöver själavård**
Sidan 6

**Folkets Dagblad
tar plats på scenen**
Sidan 12

Livsåskådning och religion i samma klass

På Brändö i Helsingfors har integrerad undervisning i olika religioner möjliggjorts i högstadiet.

Argast är ateisterna, men också företrädare för religioner kritiserar modellen. **SIDAN 4**

**Hoppfull i en
söndrig värld**
SIDAN 2

**Sixten Ekstrand: Slut
upp kring gudstjänsten**
Sidan 14

**Räck fram handen
mot din egen dödlighet**
Sidan 8

**Aldrig för sent att hjälpa
det ledsna inre barnet**
Sidan 10

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Vad sysslar de med därinne?

DET FINNS något religionssociologer kallar den nordiska paradoxen. Kort sagt handlar den om nordbornas komplicerade förhållande till de evangelisk-lutherska folkkyrkorna de, fortfarande i hög grad, tillhör. Man vill vara med – betalar för detta i form av en medlemsavgift som hos oss kallas kyrkoskatt – men håller ett avmått avstånd till det som försiggår i klubben, vilket syns till exempel i gudstjänststatistik och mötessiffror.

Samtidigt finns det ett fascinerande voyeristiskt drag. Likt dem som hänger på Facebook utan att själv lämna spår efter sig i form av kommentarer eller aktivitet när de kollar vad halvbeaktningen gjort på semestern har medlemmarna i folkkyrkan ett stort intresse av att hålla ett öga på vad som händer "därinne". För folkkyrkorna själva är det där med inne och ute ett problematiskt begrepp, eftersom kyrkornas grund är lagd på fundamentet att alla som är medlemmar de facto är "in".

Forskaren Kjell Herberts redovisade på rådslaget Synas – Finnas! i helgen hur finlandssvenskarna tänker i trosfrågor. I en jämförelse mellan riks-svenska Hortlax och Nykarleby fanns det en drastisk skillnad mellan var man hittat titthålet "in". På frågan var man under det senaste halvåret medvetet sökt svar på de frågor om tro och livs-åskådning som man funderat på svarar 18 procent av riks-svenskarna "genom tidningar". Bland finlandssvenskarna på andra sidan viken är motsvarande siffra 40 procent. Herberts konkluderar framt – det här handlar om Kyrkpressen. En tidning vars betydelse han anser vara underskattad. Siffrorna stöds av Kyrkpressens egen läsarundersökning från 2010, där över 90 procent av de som svarat antingen skummar rubrikerna eller läser allt, från paraden till vitsen.

Den stora frågan är hur (och om) "de" kan bli "vi", i bägge riktningarna. Det finns situationer när det händer. Det sker när man måste positionera sig i förhållande till någonting helt annat: när "kristen" inte vägs mot en, ibland fördomsfull, uppfattning man har om de "religiösa" eller "mycket troende" utan istället blir en karta över betydligt större sammanhang. "Kristen?" i förhållande till "Muslim? Buddhist? Baha'i?"

Då blir svaret plötsligt enklare och en bit av ens identitet – samtidigt som det motsägelsefullt nog blir betydligt mindre laddat att få över sina läppar.

Biskop Björn Vikströms pinfärska herdebrev och den diskussion om kyrkans gemenskap som drivs vidare i veckans nummer av KP av direktor Sixten Ekstrand är hälsosamma vindar. Tidens kvarnar har obevekligt malt sönder självklarheten hos institutioner och kollektiv. I så fall är det rentav ett strategiskt misstag för kyrkan att fokusera på sina byråkratiska frågor och sin myndighetsroll.

Kyrkan söker både sin moderna skepnad och sina medlemmar. Någonstans i den självklara be-kännelsen "ja, kristen" gömmer sig en nyckel till en väg framåt när det gäller medlemskapet. Den handlar om en människas trygga tillförsikt att hon hör hemma någonstans, och att den gemenskap dit hon bekänner sig tar emot henne och accepterar henne sådan hon är.

I det sökandet vill också Kyrkpressen vara med, som en kanal öppen för röster och mångfald i ett sammanhang där alla har hemortsrätt.

"Då blir svaret plötsligt enklare och en bit av ens identitet"

Mellan skolan och livet

Michelle Riska var bara nio år när hennes mamma dog i cancer. – Det som hände mig var visserligen hemskt men inte ens döden kunde ta bort det hopp som bor inuti mig.

TEXT OCH FOTO: NINA ÖSTERHOLM

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
Fax (09) 278 4138

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmgatan 21 A
68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer:
e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Ulrika Hansson
tfn 040 831 6322

Tomas von Martens
tfn 040 831 6545

Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788

Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Nina Österholm
tfn 040 831 6836

Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi

Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utges av:
Fontana Media Ab

Bank: Sampo
IBAN: FI34 8000
1301 1585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Nina Österholm

Tryck: Botnia Print, Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonseredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons utan extra kostnader via annonsverket på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.

För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi
Leif Westerling,
tfn 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn 040 831 6614,
prenumeration@kyrkpressen.fi.
Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

PROFILEN: MICHELLE RISKÄ ”Vad som helst kan hända men det kan ändå vara okej.”

de att mamma skulle komma hem från sjukhuset. I oktober? Eller november?

Hon minns inte att hon skulle ha gråtit särskilt mycket eller sörjt väldigt djupt som barn.

– Jag tror inte att jag riktigt förstod vad som hände. Vi hade just flyttat hem från Israel och jag minns bara pappa och mina bröder i vår nya lägenhet. Det var också mycket nytt med skolan och nya kompisar.

Livet gick vidare och det var egentligen först i tonåren som den verkliga, vuxna sorgen hann i kapp henne.

– Jag insåg att mamma inte kommer att finnas här när jag blir student eller när jag gifter mig. Hon kommer inte att få sen mina barn – om jag får några.

I dag tror Michelle Riskä att det som hände har gjort henne till en starkare person.

– Visst är det ju hemskt men jag har valt att omfamna det. Jag är till exempel inte arg på Gud eller livet. Jag vill satsa på det positiva, njuta av människorna omkring mig. Och jag fick ju ändå nio år med mamma!

Vännerna tar över

Nu befinner hon sig mitt i brytnings-skedet mellan skoltiden och livet.

– Min familj är jätteviktig för mig men just nu börjar vännerna bli lika viktiga. Det var någon som sade att familjen ger över en till kompisarna när man fyller 18, att det är dags att börja skapa sitt eget liv på egna ben. Det känns både spännande och skrämmande.

Under våren är det slutexamen på International Baccalaureate (IB) linjen i Mattlidens gymnasium som gäller. Resultaten därifrån kommer först i sommar så hon har sökt studieplats på så kallade förväntade resultat.

– Jag vet att jag vill studera medicin och fortsätta mina studier på engelska. Därför har jag sökt till skolor i England och Skottland.

Hennes mamma var både sjuksköterska och missionär. Också Michelle Riskä vill bli läkare för att kunna hjälpa människor.

– Jag är också sådan som vill veta hur man ska göra när det händer något. Jag vill kunna hjälpa när någon är i behov av det.

Hon har redan jobbat två somrar på sjukhus, som samtals hjälp och städare.

– Jag störde säkert sköterskorna ganska mycket när jag hela tiden frågade vad de höll på med. Men miljön kändes helrätt. Här vill jag jobba.

Vårda sina minnen

På fritiden är det löpskororna som gäl-

ler sedan hon slutade med handbollen.

– När jag var liten minns jag att mina föräldrar alltid sprang och det blev liksom en grej att pappa sprang maraton varje år. Jag ville vara som dem och kunna springa så långt.

I somras blev drömmen verklighet när hon sprang Helsinki City Maraton.

– Det var det hemskaste och bästa jag har gjort. Man måste kämpa och psyka sig själv, verkligen hålla huvudet kallt. Jag skulle aldrig ha klarat det utan mina vänner och familjen som stod och hjälpte med stora lakan längs vägen. Det sägs ju att om du vill vinna något ska du springa 100 meter, vill du uppleva något ska du springa maraton. Det är häftigt och något jag alltid kommer att minnas.

Att vårda minnen, komma ihåg saker och situationer, blev särskilt viktigt för henne efter att mamma gått bort.

– Jag vill minnas allt och suger i mig alla detaljer om mina vänner. Men jag är också intresserad av människor i allmänhet, av att höra om deras liv.

Som hjälpledare i församlingens skriftskolor har hon särskilt tyckt om lägren och möjligheten att diskutera med konfirmanderna – också om jobbiga saker.

– Livet är ingen sagoberättelse, vad som helst kan hända. Men det kan ändå vara okej! Allt behöver inte vara perfekt, det kan finnas sprickor men ändå vara vackert.

Själv har hon aldrig slutat hoppas.

– Jag är en optimist i grunden och fastän jag var helt säkert på att mamma skulle klara sig så kunde inte doden ta hoppet från mig.

MICHELLE RISKÄ

ABITURIENT FRÅN MATTLIDENS GYMNASIUM I ESBO, IB-LINJEN.

HAR BOTT I ISRAEL SOM BARN OCH SIKTAR PÅ STUDIER UTOMLANDS. ÄLSKAR DET ENGELSKA SPRÅKET.

HAR SPRUNGIT HELSINKI CITY MARATON, SIKTAR PÅ IRONMAN TRIATHLON.

HJÄLPLEDARE I MATTEUS FÖRSAMLING.

Michelle Riskä är en sådan där ”Lucia-flicka”. med långt hår och brett leende, öppenhjärtlig och vänlig. Själv blev hon ändå förvånad när församlingens ungdomsarbetsledare anmälde henne som kandidat till Folkhälsans Luciaval i fjol.

– Och sedan blev jag helt chockad över att bli vald som en av de tio kandidaterna. Men det var en otrolig upplevelse att få vara med, dels i valrumban men framför allt i luciataget som tärna.

Hon minns själv hur hon som liten flicka brukade titta på kandidaternas porträtt i tidningen och fundera på vem som var sötast. Sina tidigaste barndomsminnen har Michelle Riskä däremot från Israel där familjen bott i två omgångar.

– Jag minns stranden och kyrkan i

Tel Aviv. Pappa jobbade som församlingspräst och jag brukade få gå med kollektivbussen i kyrkan.

Efter två mellanår i Finland åkte familjen tillbaka till Israel 2002. Avsikten var att stanna tre år.

– På grund av säkerhetsläget förkortades tiden först till två år. Men när mamma blev sjuk kom vi hem redan efter ett år.

Ung sorg

Under hela sjukdomstiden var Michelle Riskä övertygad om att hennes mamma skulle klara sig.

– Mina föräldrar försökte aldrig dölja något för oss barn men jag tror nog att de tonade ner saken lite. Jag minns att jag brukade fråga pappa när han trod-

NÄR MICHELLE

Riskä bytte Tel Aviv mot Hel-singfors trivdes hon inte först. I dag tycker hon vår huvudstad är söt.

Finlandssvensk kyrkoprofil borta

KP-ARKITEKT. Teologie doktor h.c., prosten **John Forsberg** avled den 10 mars.

I en intervju för Kyrkpressen 2010 kallar Forsberg sig själv för den sista unglyrkommannen. Det var via den unglyrkliga rörelsen som han i tiderna blev intresserad av teologi. Han prästvigdes 1949, innan dess hann han engagera sig i nykterhetsrörelsen och

JOHN FORSBERG.
FOTO: KP-ARKIV/JOHAN SANDBERG

jobba som generalskriverare för Finlands svenska nykterhetsförbund. Det socialpolitiska engagemang- et ledde honom vidare till politiken. Forsberg var riksdagsman 1954–58.

På kyrkligt håll har han Forsberg känna och jobba tillsammans med sju biskopar i Borgå stift. Som direktör för Församlingsförbundet på 1960-talet skrev

han också regelbundet för Församlingsbladet. Tillsammans med **Edvin Stenvall** och **Bjarne Boije** kläckte han idén om en gemensam tidning för hela stiftet – år 1970 blev Församlingsbladet Kyrkpressen med mål att nå alla svenska hem.

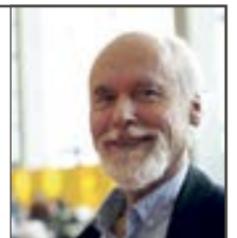
Forsberg pensionerades 1979 från kyrkoherdetjänsten i Södra svenska församlingen.

Måla med Håkan!

Välkommen med på Kronoby folkhögskolas målarkurs vid Medelhavet i september 2014! Resan går till Nice, ciceron och kursledare är **Håkan Ahlnäs**. Rese- och kurspaket (6 dagar) med tur-returflyg från Kronoby och boende med frukost för 750 €.

Anmälan senast 15.4.2014.

Mera information: tel. 044 0211 043 el. 044 294 1114 och på www.kvarnen.fi.

kvarnen

Integrerad undervisning

FÖREGÅNGARE? I Kulosaaren yhteiskoulu i Helsingfors studerar elever som hör till olika religiösa samfund religion i samma klassrum. Den nya modellen har mött både hurrarop och djup irritation.

TEXT OCH FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Många är de finländska rektorer som får skrapa sig ordentligt i huvudet då religionsundervisningen ska planläggas och organiseras. Eftersom alla elever, efter lagändringen 2003, har rätt till undervisning enligt sin egen tillhörighet blir religionsundervisningen ett knepigt pussel i skolor där eleveunderlaget är heterogent.

I Kulosaaren yhteiskoulu på Brändö i Helsingfors går ungefär 750 elever med 40 olika nationaliteter. På skolans eget initiativ har ett projekt som innebär att en del av undervisningen i livsåskådningsämnen genomförs gemensamt för alla elever inletts. Det betyder i praktiken att eleverna sitter i samma klassrum under samma lektion de gånger innehållet är gemensamt, så ofta som läroplanen för de olika ämnena tillåter det.

Lärarna **Niilo Mähönen** och **Karoliina Käpylehto** är hittills nöjda med den utmanande men givande modellen.

– Ett exempel på hur undervisningen kan gå till är att Jesus som person under samma lektion belyses ur tre olika synvinklar. De som hör till evangelisk-lutherska kyrkan diskuterar i grupp den kristna kyrkans syn på Jesus, företrädarna för islam gör det ur sitt perspektiv och de som läser livsåskådningsämnet kan få i uppgift att diskutera vad vi kan veta om Jesus som historisk person. Sedan presenterar grupperna sina resultat och därpå följer en gemensam diskussion, förklarar Mähönen.

Den här modellen, som fått namnet Brändömodellen, har hetsigt debatterats i de finska medierna. Statsminister **Jyrki Katainen** har kallat den för en ”betydande innovation” och en grupp riksdagsmän har i ett gemensamt utlåtande meddelat att man gärna ser att den gamla, enligt dem oändamålsenliga modellen med skild religionsundervisning för alla, ersätts med integrerad undervisning i stil med Brändömodellen i den mån det är möjligt.

De argaste mothuggen har i sin tur kommit från dels religiösa organisationer och dels ateister. Huvudstadsregionens ateister ry har oroat sig för att kristna tankegångar infiltrerar undervisningen i livsåskådningsämnen och strider mot läroplanen om den genomförs enligt Brändömodellen. De har lämnat in två besvär till undervisningsministeriet och till riksdagens justitieombuds-

En sekulär lutheran upplever inte att det finns någon konfession att tala om.

Arto Kallioniemi

RELIGION- OCH livsåskådningskunskapslärarna i Kulosaaren yhteiskoulu har utvecklat en modell där elever oberoende av vilken religion de hör till får undervisning i samma klassrum.

man, varpå undervisningsmodellen efter utredningar konstaterats lagenlig. Från kristet håll å andra sidan hörs inte sällan kritikerna säga att det inte kan finnas någon sann religionsdialog bland dem som inte känner sin utgångspunkt och bekännelse och att undervisningen i den egna religion därför bör bevaras sådan som den är.

Svårt hitta behöriga

Niilo Mähönen och Karoliina Käpylehto är lärare i religion och livsåskådningskunskap. Käpylehto kompletterar som bäst sin utbildning för att få behörighet att undervisa också i islam. Hittills har hon gjort det utan formell behörighet.

– Ett av de största problemen med den nuvarande modellen är att det är otroligt svårt att hitta behöriga lärare för de många religiösa inriktningarna, säger **Lauri Halla** som är rektor för Kulosaaren yhteiskoulu.

Han lyfter också fram att Finland hela

tiden blir mera mångreligiöst men att strukturerna kring religionsundervisningen inte förändrats.

– Den nuvarande modellen förbeträder inte på bästa sätt eleverna för en mångkulturell värld.

Även om personalen i skolan är nöjda med arrangemangen, finns det också nya utmaningar.

– Onekligen innebär det mera jobb för lärarna och inte heller finns det något läromedel för den här typen av undervisning.

Framtiden oklar

Vid Helsingfors universitets institution för lärarutbildning ordnades förra veckan ett seminarium där frågan som ställdes var hur man i en värld som förändras ska förnya religionsundervisningen. Under ledning av professorn i religionsdidaktik **Arto Kallioniemi** undersöker ett team på institutionen integrerad undervisning i livsåskådnings-

ämnen och Brändömodellen hör till ett av de mål deras blickar riktas mot. Eftersom forskningsresultaten ännu inte är klara är teamet fåordigt, men **Saila Poulter** som följt med undervisningen i klassrummen på Brändö lyfter fram en enkel observation.

– Brändömodellen möjliggör att eleverna fysisk befinner sig i samma rum och lär sig av varandra. Det är en fin sak.

Professor Kallioniemi anser att religionsundervisningen inte kan stam-pa på stället i en värld som förändras.

– Problemet med undervisning enligt konfession är att innebörden av det begreppet förblivit diffust. En sekulär lutheran upplever inte att det finns någon konfession att tala om, säger professor Kallioniemi.

Samtidigt lyfter han fram det ständigt ökande behovet av kompetens på det religiösa området.

– Världen förändras och vi med den.

KONTAKTPERSONER ÖVERGREPP

Stöd och hjälp för offer

Biskop **Björn Vikström** har utsett två kontaktpersoner åt dem som utsatts för sexuella övergrepp och trakasserier inom ramen för församlingsverksamheten i Borgå stift.

Den som önskar berätta eller få tala ut om sådana erfarenheter kan kontakta psykolog **Ann-Sofie Öist** (ann-sofie.oist@evl.fi; 09-23402562) eller familjerådgivare **Leif Westerlund** (leif.westerlund@evl.fi; 06-3261 490 el 044-357 1750). Den som önskar kan ta kontakt anonymt.

RELIGIONSFRIHET STÄLLNINGSTAGANDE

Invigning av Hare Krishna-tempel

Biskopsmötets generalsekreterare **Jyri Komulainen** har deltagit i invigningen av ett omdiskuterat Hare Krishna-tempel i Malmgård i Helsingfors.

I sin blogg på *Suomen Kuvalehtis* sidor skriver han att kyrkan bör ta ställning för andra religiösa samfundts rättigheter. Han kritiserar dem som motarbetar byggandet av buddhisttempel eller moskéer.

Komulainen skriver att en stark och positiv religionsfrihet i längden gagnar

JYRI KOMULAINEN stöder religionsfrihet. FOTO: ARKIV/CHRISTA MICKELSSON

också kyrkan. Han hänvisar till Nordamerika som ett positivt exempel på hur konkurrens mellan religioner gynnat alla parter.

Komulainen har tidigare varit docent i dogmatik och forskat i österländska religioner. Han har bland annat gett ut boken *Guru Jesus*.

Möjlighet

Men det är inte svårt att inse att den religiösa allmänbildningen är nödvändig.

Biskopsmötets generalsekreterare **Jyri Komulainen**, som tidigare var lektor i religionsdidaktik vid universitetet, lyfter fram behovet av både integration och kunskap i den egna religionen.

– Många som ifrågasätter Brändömodellen befarar att de bakomliggande motiven är att undervisningen på sikt ska bli identitets- och konfessionslös livsåskådning för alla. Jag anser att vi bör bevara den nuvarande modellen med undervisning i den egna religionen, men definitivt jobba för integrering då det är möjligt.

I NUMMER 37/2013 skrev Kyrkpressen om hur undervisningen i religion sköts i Närpes, en av de invandringstätaste kommunerna i Svenskfinland.

RELIGIONSUNDERVISNING I SKOLAN

- **2003 slopades** begreppet konfessionell religionsundervisning.
- **I stället** ska alla elever få ”undervisning i sin egen religion”, också i alla minoritetsreligioner. Konfessionslösa läser livsåskådningskunskap.
- **I Kulosaaren** yhteiskoulu får alla elever, så långt som läroplanen möjliggör, undervisning i samma klassrum enligt en integrerad modell, som ibland kallas Brändömodellen.
- **Gruppdiskussioner** och delande av kunskap utgör stommen under de 75 minuter långa lektionerna.

KJELL HERBERTS säger att också många finlandssvenskar utan direkt koppling till kyrkan uppskattar församlingen som en trygghet i samhället.

Förtroendevalda: spara inte bort KP

FRAMTID. En kyrka som syns är en kyrka som finns. Det var en av slutsatserna då Fontana Media bjöd till öppet rådslag kring finlandssvenskarna och kyrkan i dag.

TEXT: **CHRISTA MICKELSSON**
FOTO: **JOHAN SANDBERG**

Finlandssvensken överlag är mera religiös än hon själv tror. Det slår forskaren **Kjell Herberts** fast då han med en barometerundersökning i ryggen uttalar sig om det religiösa landskapet i Svenskfinland.

– På den här punkten är massmediebilden förvriden. Finlandssvenskarnas koppling till kyrka och församling är starkare än man i allmänhet ofta utgår från.

Herberts talar till de deltagare som samlats till det öppna rådslaget *Synas – Finnas*, ordnat av Fontana Media. Den huvudfråga som dryftas under dagen är hur

vi ska vara kyrka på svenska i Finland i dag, tillsammans.

– Det är en ständig utmaning för kyrkan att tillfredsställa alla sina medlemmar som representerar olika fromhetstyper eller kanske uppfattar sig helt sekulära. Det religiösa landskapet i Svenskfinland uppvisar stora variationer. Men å andra sidan överdriver vi ofta dessa skillnader, säger Herberts.

Kyrkpressens roll

Han lyfter också fram den pågående undersökningen om det religiösa landskapet i förändring där forskarna tar pulsen på människor i den finlandssvenska orten Nykarleby och den svenska orten Hortlax.

– Skillnaderna är inte så stora som man kunde tänka sig.

En av de punkter där variationen framstår tydligast är under frågan hur ofta och var man under det senaste halvåret medvetet sökt svar på de frågor om tro och livsåskådning som man funderat på.

– 18 procent av Hortlaxborna har gjort det via tidningar, jämfört med hela 40 procent av Nykarlebyborna.

På basen av det här drar Herberts slutsatsen att Kyrkpressen fyller en viktig funktion i Borgå stift.

– Jag blir alltid bekymrad när jag hör att församlingar drar in den tämligen lilla prenumerationsavgift det handlar om.

En livlig diskussion om Kyrkpressens roll för församlingarna i Svenskfinland fördes av både panelister och bland publiken. Har församlingarna råd att hålla kvar Kyrkpressen när resurserna minskar?

– Det handlar inte om att vi inte vill ha tidningen, men hur vi ska vi göra med 20 procent mindre pengar till vårt förfogande enligt årets budget? frågar sig **Johan Westerlund** som är kyrkoherde för Pojo svenska församling.

Andra lyfter fram Kyrkpressen som en gemensam stiftsangelägenhet och konstaterar att konceptet byg-

ger på att så många församlingar som möjligt är med om bygget.

Tidigare riksdagsman **Nils-Anders Granvik** säger att Kyrkpressen är ett kitt som håller ihop Borgå stift.

– Borgå stift i sin tur är ett kitt som håller ihop Svenskfinland. Den som skippar Kyrkpressen skippar något alldeles väsentligt i Svenskfinland. Det är att ta ett väldigt stort ansvar på sig själv som församling eller samfällighet, menar Granvik.

Kyrkpressens chefredaktör **May Wikström** talar för tidningen som kyrkan på köksbordet, den länk till kyrkan som dimper ner på köksbordet varje torsdag.

– Men utan kyrkan med händer och fötter på lokalt plan har Kyrkpressen inte heller något mandat.

Det öppna rådslaget *Synas – Finnas* ordnades av Fontana Media AB i samarbete med Församlingsförbundet r.f., KCSA och Domkapitlet. Kyrkpressen ges ut av Fontana Media. Läs mera om dagen på baksidan i veckans Kyrkpressen.

SKRIFTSKOLAN POPULÄR

Unga uppskattar diskussion

Skriftskolan är fortfarande en populär och viktig tid för unga, säger **Jarmo Kokkonen** som ansvarar för skriftskolefrågor vid Kyrkostyrelsen. År 2012 deltog 82,6 procent av dem som fyllt 15 i skriftskola. Totalt deltog mer än 48 000 15-åringar i skriftskolan.

Allt fler blir medlemmar i kyrkan i samband med att de deltar i skriftskola. De unga gillar skriftskolan för ”där får man diskutera, medan man i skolan måste veta de rätta svaren”. Ungdomarna är inte villiga att prata på skriftskolelägrens längd framgår det i en enkät.

RÖSTRÄTT VÄDJAN

Fullt människo-värde kräver inga papper och det gör det inte heller att leva som människa i Guds värld.

Ärkebiskop Kari Mäkinen påminner inför vårens EU-val om alla papperslösa i Europa.

DEBATT FILM

Noah väcker känslor i USA

I morgon, fredag, har filmen *Noah USA*-premiär. Det handlar om en filmatisering av Bibelns berättelse om mannen som byggde en ark för att rädda sin familj och en lång rad djur undan den stora flodvå-

gen. Men debatten kring filmen går het. Evangelikala kristna säger nej tack till filmen med motiveringen att den inte är tillräckligt bibeltrogen. Regissören **Darren Aronofsky** tycker i sin tur – och många kristna med honom – att *Noah* kommer att lyckas samla troende

och icke-troende i samma sal. Huvudrollsinnehavaren **Russell Crowe** har till och med försökt locka påven till biosalongen.

Den amerikanska talk show-värden **Bill Maher** kritiserar i sin tur hela berättelsen för att Gud i den spelar rollen som ”psykotisk massmördare”.

Själen får inte glömmas

EUROPA. Handlar EU om något annat än krisekonomi längre? Vad har EU med min församling och mig som församlingsmedlem att göra? Frågorna inför EU-valet går till Lena Kumlin som jobbar heltid med EU-frågor i kyrkan.

TEXT: NINA ÖSTERHOLM

FOTO: SXC.HU

Vad har Europeiska unionen (EU) med finska kyrkan att göra?

– EU-gemenskapen bygger i grunden på vissa gemensamma värderingar så som rättvisa, jämlikhet, solidaritet, demokrati med mera. Till kyrkans samhälleliga ansvar hör att följa med beslutsfattandet och se till att EU lever upp till de här gemensamma värderingarna. Det gör vi genom påverkansarbete på många olika nivåer. Dels försöker

Integration, bekämpning av fattigdom, fortbildning – det är verksamhet som passar väldigt bra inom församlingar.

Lena Kumlin

vi konkret påverka lagstiftningen både på nationell och EU-nivå, dels för vi fram ett kristet perspektiv på ett mer generellt plan som gällande klimatpolitik, socialpolitik och migrationsfrågor. Till exempel arrangerade vi nyligen ett diskussionsforum kring den europeiska värdegrunden för finländare som arbetar i Bryssel inom olika områden. Det är tyvärr möjligt att jobba väldigt länge på EU-nivå, var och en inom sin

lilla nisch, utan att diskutera de stora värdefrågorna som ligger till grund för hela unionen.

Handlar EU bara om pengar i dag?

– Det gemensamma arbetet för en bättre tillvaro för alla européer kräver givetvis resurser. Men EU:s egentliga syfte är mycket mer än att skapa ekonomisk tillväxt och konkurrenskraft. I grunden är EU ett fredssamarbete och unionens uppgift är att främja de gemensamma europeiska värderingarna som hela unionen bygger på. Det är frågan om den andliga grundstrukturen för vår kulturella sfär, om "Europas själ" som Jacques Delors, fransk politiker och Europeiska kommissionens tidigare ordförande, kallade den. Kanske är det särskilt viktigt att vårda själen just nu när attityderna i samhället verkar hårdna.

LENA KURLIN är EU-jurist på Kyrkostyrelsen. Till hennes uppdrag hör att demystifiera EU och att föra kyrkan och EU närmare varandra.

FOTO: NINA ÖSTERHOLM

Hur gör vi det då, vårdar EU-själen?

– Vi borde kanske fråga oss vad europeisk solidaritet verkligen betyder? Hur behandlar och bemöter vi de allra mest utsatta medborgarna? Hur kan vi bekämpa fattigdom och social uteslängning? Vår ärkebiskop Kari Mäkinen förde till exempel nyligen fram de papperslösa i ett tal på Kyrkans EU-delegations värmöte. Det finns många européer som saknar rösträtt. Sedan kan man också tänka på alla de goda saker som vi fått genom EU, fri rörlighet till exempel, som många unga och studerande drar stor nytta av. Men det tar vi redan nästan för givet. Vad vi egentligen skulle behöva är en starkare europeisk berättelse, en tradition för dagens unga generation. Men grundidén med EU är ju att arbeta tillsammans, att samla våra krafter, i stället för att var och en pysslar för sig själv.

Vilka frågor ligger på ditt arbetsbord just nu?

– Vårens val är förstås väldigt aktuellt just nu. Senare under våren kommer Kyrkostyrelsen att publicera en ny EU-bidragsguide för den kyrkliga verksamhetssektorn. Det finns en hel del möjligheter att söka EU-bidrag

för både verksamhet och fortbildning i församlingarna. Idén är att föra EU:s målsättningar vidare men genom gräsrotsverksamhet som själva unionsapparaten har lite svårt att producera. Integration, bekämpning av fattigdom, fortbildning – det är frågan om verksamhet som egentligen passar väldigt bra inom just församlingar. Vår avsikt är att försöka inspirera och entusiasmera exempelvis församlingar att ta till sig de möjligheter EU:s nya programperiod för med sig.

Hur viktigt är vårens EU-val för unionens framtid?

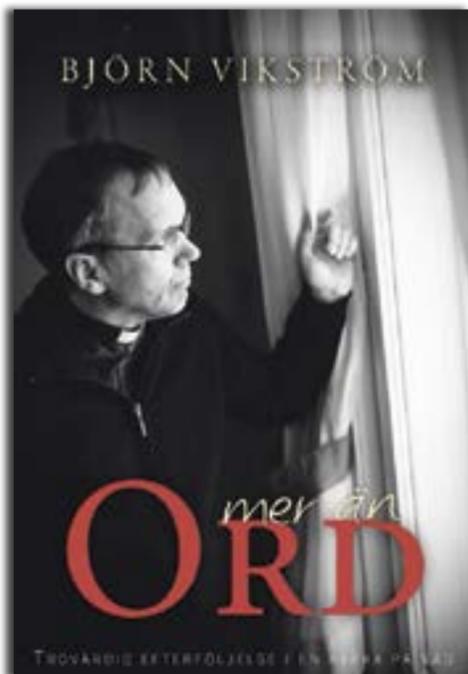
– I senaste valet låg röstningsprocenten i Finland under den totala procenten för hela EU. Men om vi inte röstar så är det ju som att lyfta händerna i luften och ge upp. Jag vet att EU kan kännas avlägset och att man lätt tappar bort sig i alla ekonomiska frågor men i själva verket fattas många av besluten väldigt nära oss, det är högsta grad vi här hemma som bestämmer i mångt och mycket fast det kanske ser ut som EU-beslut "från ovan". Det här valet är dessutom extra viktigt eftersom de parlamentariker vi nu väljer in har större maktbefogenheter än de som nu avgår.

Ute nu!

MER ÄN ORD

Trovärdig efterföljelse i en kyrka på väg

Björn Vikström

”

Tron är någonting som kan födas, växa och förändras på vår väg genom livet. Att leva som kristen är inte ett statiskt tillstånd, utan ett växande; en hoppfull framåtriktad pilgrimsfärd genom världen.

24⁹⁰

Boken som alla församlingsanställda och andra aktiva kan ha glädje av.

EU-VALET 25 MAJ: ETT ANNORLUNDA VAL

• **Valet 2014** är det första EU-valet sedan Lissabonfördraget trätt i kraft. Parlamentet har i och med Lissabonfördraget fått flera nya uppgifter och därmed också större beslutsmakt än någonsin tidigare.
• **Kyrkan kommer** att publicera egna valteser i början av april. Det ordnas också en egen kandidatutfrågning i Helsingfors domkyrkas krypta den 28 april.

Ensam mamma skapade nätverk

KAMRATSTÖD.

När familjen inte passade in i barngruppen grundade Monica Björkell-Ruhl sin egen förening. Nu fyller Bamsegruppen 5 år.

TEXT OCH FOTO:
NINA ÖSTERHOLM

Vi står ute på gården och pratar medan vi väntar på skoltaxin som ska hämta hem Mika.

Han har trivts väldigt bra och gjort stora framsteg, berättar mamma Monica Björkell-Ruhl stolt. Det kommer flera ord hela tiden, han är ungefär på en 2-3-åringens nivå.

Mika föddes med en unik kromosomavvikelse, det finns ingen som han i hela världen. Därför var det också svårt att veta hur Mika skulle utvecklas när Kyrkpressen senast skrev om honom för fem år sedan.

Då var hjärtproblemen de mest aktuella. Nu är det astman och hans utveck-

lingsstörning - och allt det som hör ihop med den - som sätter störst präge på livet.

Utanför

Trots många svårigheter försökte Björkell-Ruhl redan under Mikas första år delta i exempelvis församlingens babyrytmik med honom.

Men jag kände mig utanför. De andra mammorna funderade över helt andra saker än jag.

Med stöd och uppmuntran från också församlingen valde hon i stället att starta sin egen verksamhet. Bamsegruppen är en förening för familjer med barn som har olika specialbehov.

BAMSEGRUPPEN

- **En svenskspråkig** stödgrupp för föräldrar till barn med specialbehov. Verksam i Nyland, Åboland och Österbotten.
- **Gruppen sträcker** sig över diagnos-gränserna. Den gemensamma nämnaren är den nya livssituation familjerna alla ställts inför.
- **Skicka ett** meddelande till info@bamsegruppen.org om du vill komma med i facebookgruppen eller verksamheten. Mer info på www.bamsegruppen.org.

Gemensamt för barnen i gruppen är att de inte riktigt passar in i verksamhet för barn med specifika sjukdomar eller diagnoser, eller att det inte finns verksamhet på svenska för sådana barn där de bor. Våra barn har vanligen flera diagnoser och därför också en helt egen problematik.

Flera diagnoser eller avsaknaden av en klar diagnos är till exempel inte det enklaste utgångsläget när man ska söka stöd och anhålla om rätt till olika former av terapi.

Det har varit mycket papperskrigandegenomgåenden i Bamsegruppen kan man stö-

da och tipsa varandra om hur det lönar sig att gå till våga.

Annorlunda familjer

Det bästa med gruppen är kamratstödet.

Tillsammans är vi starka. Allt känns mycket värre när du är ensam och trött.

Föreningen har också diskussionsgrupper för far- och morföräldrar till specialbarn. Papporna har också sin egen diskussionsgrupp.

De som har flera barn har också uppskattat möjligheten för syskon att träffas och se att det finns andra familjer som är lite annorlunda.

I dagarna fyller Bamsegruppen fem år. Kyrkpressen var den första att uppmärksamma arbetet vid starten. Sedan dess har verksamheten spridit sig till Åboland och Österbotten. Gruppen samarbetar bland annat med Folkhälsan och FDUV. Dessutom finns ett aktivt diskussionsforum på facebook.

Vi var fem familjer vid starten. Nu blir det fem-årskalas med över 50 gäster!

VÅGA FRÅGA

Våga tro på dig själv

MARIA SUND-GREN-LILLQVIST är kognitiv psykoterapeut och svarar på läsarförfrågor om familj och relationer.

Vi är tre syskon och jag känner mig ofta tillplattad och nedtystad av min äldre bror och syster när vi träffas. Det här är en känsla som jag har kvar från barndomen. Vad kan jag göra för att känna mig mera jämlik och även modigare i min relation till dem? Jag tycker inte att de ger mig plats eller respekterar mig som jag är eller ser mig som en vuxen person.

DETTA ÄR en viktig fråga. Som du skriver har denna känsla av att vara nedtystad och tillplattad funnits med ända sedan barndomen. Det är inte ovanligt att äldre syskon kan bli rätt dominant och bestämmande över yngre syskon. Under uppväxten har ju det äldre syskonet varit äldre och vetat och kunnat mera. Det är en realitet och inget man kan göra något åt. Det är också rätt vanligt att yngre syskon upplever sig som sämre och underlägsna. Det är en stor skillnad på en 6-åringens kunskap jämfört med en 3-åringens. Med tiden suddas gränserna ut och det yngre syskonet får mera erfarenhet och kunskap och kan så småningom börja nå upp till syskonets nivå.

ÄLDRE SYSKON kan också vara duktiga på att pika det yngre syskonet. "Du som är så liten, som vet så litet! Du kan ju ingenting!" osv. Allt detta behöver vi som föräldrar reagera på: tillrättvisa de äldre och stötta de yngre. "Du är duktig som du är. När Pelle var liten, då kunde inte han heller cykla utan stödhjul." Det vill säga; det äldre, duktiga barnet som kan allt, i det yngre barnets ögon, har också haft svårigheter, eller inte kunnat allt han heller när han var yngre.

Tillbaka till frågeställningen; du som upplever dig tillplattad; du behöver inte känna dig underlägsen mera. Idag är ni alla vuxna, idag har du hunnit ikapp dina syskon. Det bästa är att ta upp den här frågan med syskonen. Berätta för dem hur du upplever det. Förklara för dem vilka känslor det väcker hos dig. Det är antagligen inte deras avsikt att tillrättvisa dig, men de gör det av gammal oehjdad vana. Om du berättar för dem hur du upplever situationerna med dem så har de också en chans att ändra sitt beteende gentemot dig. Det kan hända att de inte kan ändra sig. Då är det bara du som kan förändra ditt förhållningssätt gentemot dem. Våga tro på dig själv och på det du vet och kan. Påminn dig om att du har ett viktigt egenvärde och att ingen har rätt att stå på dig. Du kan också fråga dina syskon varför de säger på ett visst sätt. "Vad menar du? Du tycker kanske så, men jag tycker litet annorlunda."

VI HAR ALLA RÄTT att ha vår egen åsikt. Vi får respektera andras åsikter och vi har själva rätt att bli respektfullt bemötta. Du får även minnas att du idag vet mycket, och ibland vet mera än dina äldre syskon. Det är svårt att mäta vem som vet mest, och det är egentligen både onödigt och omöjligt. Alla vet vi en hel del, men ingen kan veta allt. Inte ens när vi blir vuxna kan vi veta allt.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

MIKA VAR 14 månader när Monica Björkell-Ruhl startade Bamsegruppen. Nu är han sex år och redan skolpojke.

PÅ TVÄREN ULRIKA HANSSON

Vardagsartighet

Det kostar oss ganska lite att bjuda en främling på ett leende, kanske öppna en

dörr eller helt enkelt möta någons blick. Jag hör till dem som uppskattar kulturer där en slags

vardagsartighet är kulturen. Säkert kan vänliga fraser och gester, som sker så där i förbigående, kritiseras för att vara ytliga och utan egentlig känsla. Men så vad då? Mycket hellre det än sura miner och nonchalans.

Jag steg på bussen här-omdagen och försökte häl-

sa i positiv anda på chauffören. Han tittade på mig med irriterad blick och utan så mycket som en grymtning till svar. Han kan ju i och för sig ha haft en extra dålig dag ... men ändå. Jag misstänker att det här inte är alldeles ovanligt i vårt land, och i många andra.

Det är klart att den ibland lite surmulna finska atmosfären också kan kännas befriande, när man vill sitta i sina egna tankar i bussen eller på tåget. Men det borde väl vara möjligt att få båda delarna, både bjuda på ett leende utan att känna att ansträng-

ningen är för stor och värna om sin egen lilla stund då man inte behöver vara tillmötesgående.

Jag tror att artighet i förlängningen handlar om något mer. Det är en första signal om att jag ser dig, att du betyder något och att vi har hamnat i den här tillva-

ron för att på ett eller annat sätt finnas till för varandra. Jag tror också att det börjar där hemma. Barn som blir bekräftade och sedda ser förhoppningsvis andra. Så jag upprepar en kliché; vänlighet smittar. Den värmer, charmar och den gränsar till godhet.

BEGRAVNING. Att planera sin egen begravning behöver inte vara hemskt. På församlingens urnekurs är stämningen positiv. De flesta vill underlätta arrangemangen för sina anhöriga.

Slöjdar urna och tänker på livet

TEXT OCH FOTO: NINA ÖSTERHOLM

På vinterns gråaste dag på Helsingfors gråaste gata möter jag en man bärandes en liten låda av trä. Den ljusa träpjäsen hänger i ett vackert tvinnat rep. Det är en urna och för en sekund får jag känslan av det är döden själv som är ute på vandring i ett gråslas-kigt Rönninge.

Det är det naturligtvis inte. **Heikki Tupakka** är en av deltagarna i församlingens urnekurs som möts i den lilla verkstaden varje onsdagkväll. Han är redan färdig med sin egen urna, nu håller han på med en till sin fru.

– Det var hon som sågen annons i tidningen och skickade iväg mig på kursen. Nu tyckte hon att min urna blev så fin att hon också vill ha en. Jag gör hennes lite högre och sirligare men i övrigt enligt samma modell.

Tupakka ser urnorna på samma sätt som ett testamente.

– Det hjälper våra barn att reda upp efter oss. Nu är det en sak mindre att ordna med och köpa.

Start i krematoriet

När Malms församling i Helsingfors startade sin första urnekurs, en kurs där man slöjdar sin egen urna, fick de 30 anmälningar. Sex personer rymdes med.

– Urnekursen är ett sätt att vänligt räkna fram handen mot sin egen dödlighet. Det är en väldigt nyttig process både för en själv och för ens anhöriga, säger kaplan **Jukka Holopainen**, en av de två präster som följer med kursdeltagarna genom processen.

Första kursgången var öppen för allmänheten, då träffades gruppen i krematoriet där de fick bekanta sig med hela den process som följer då en människa dör.

– Urnorna, ugnen, gravkapellet. Överträdgårdsmästaren på Malms begravningsplats pratade i över två timmar och alla var väldigt fascinerade. Döden är oss så främmande i dag fastän det samtidigt är så naturligt att dö.

Nästa kursgång var det redan dags att slöjda. Till sin hjälp har kursdeltagarna två frivilliga hantverkare som visar hur maskiner och verktyg fungerar.

– Vanligen drar killarna församling-

INFÖR DÖDEN

1. 2. 3.

I Kyrkpressens tredelade serie *Inför döden* skriver vi om hur man praktiskt kan förbereda sig för att lämna jordelivet.

ens slöjdvällar för pappor och barn. Det är bra att få göra saker med händerna, särskilt för männen har jag märkt. När vi arbetar kan vi också diskutera de stora frågorna och den här kursen gör det ännu lättare att tala om döden, säger Holopainen.

Könsfördelningen på urnekursen är fyra män och två kvinnor. **Pirkko Närhi** gör en urna som också kan användas som fågelholk när askan ströts ut.

– Min pappa tillverkade också holkar minns jag och jag har funderat så mycket på honom här under kursen.

Knipholkens mått ligger ganska nära rekommendationerna för hur en urna ska utformas.

– Nötskrikan (på finska närhi) får

”Som ung ser man bara framtiden och siktar ut mot världen. Senare sammanstrålar man med de egna leden och förstår att man också kommer någons ifrån.”

Jukka Holopainen

alltså en knipholk, konstaterar Pirkko Närhi.

Genom åren har hon tidvis bott utomlands, både i Pakistan och England. Nu funderar hon över var hon ska vila om hon bli begravd, om hon ska vila med sin mammas eller pappas släkter.

– Det handlar också om var du vill att dina barn och vänner ska minnas dig. Hur viktigt är det att det finns en gravplats att besöka? påpekar Holopainen som sitter med runt kaffebordet intill verkstaden.

Han säger att det är vanligt att människan på äldre dar börjar fundera över släktskap och rötter, över var man egentligen hör hemma här på jorden.

– Som ung ser man bara framtiden och siktar ut mot världen. Senare sammanstrålar man med de egna leden och förstår att man också kommer någons ifrån.

Sorg i trä och kryddor

Idén till hela kursen kom från en församlingsbo som själv tillverkade en urna åt sin pappa.

– Pappan hade varit snickare och so-

HEIKKI TUPAKKA och Pirkko Närhi deltar i Malms församlings första urnekurs. Tupakka är pensionerad ingenjör och har planerat och ritat sin urna på datorn. Närhi funderar mer på material och symbolik. Hon vill att urnan ska berätta något om hennes liv och historia.

FÖRSAMLINGEN HAR en liten verkstad i Rönninge där gruppen samlas en gång i veckan. Alla deltagare får hjälp att snickra sin egen urna. Två präster följer också med kursdeltagarna genom processen. Nästa kurs ordnas redan till hösten på grund av det stora intresset.

nen tyckte att han borde få en egenhändigt tillverkad urna, berättar Holopainen.

Han märkte att hantverket blivit ett slags sorgearbete för sonen.

Att göra en urna är inte heller särskilt svårt, man behöver inte vara yrkesman för att få måtten att stämma. Materialet kan vara vad som helst som förmultnar: massivt trä, spånskiva, faner, kartong eller varför inte i papper.

– Jag har funderat på att göra en urna i pappersmassa och kanske lägga in väldoftande kryddor och spån i massan, berättar Pirkko Närhi.

En annan idé hade varit att använda lin i någon form. Kanske som en påse eller i fröform blandat med pappersmassa.

– Både min mamma och pappas släkt har varit bönder och bägge har i tiderna också odlat lin.

Det är förberett

Till påsken är det meningen att deltagarna i urnekursen ska presentera sina hantverk i kyrkan.

– Ätminstone ska vi vara på plats och berätta om kursen. Det kan hända att själ-

”Jag har funderat på att göra en urna i pappersmassa och kanske lägga in väldoftande kryddor och spån i massan.”

Pirkko Närhi

va urnorna väcker bestörtning hos gudstjänstdeltagarna som just firat påskens uppståndelsefest och sedan möts av urnor utanför kyrksalen, funderar Holopainen.

Både han och deltagarna har fått varierande respons på kursen. En del blir förskräckta och undrar varför i hela fridens namn någon skulle vilja gå en sådan kurs.

– Men ingen av kursdeltagarna är döende. Det handlar om förberedelse.

Stämningen både i verkstaden och det lilla kafferummet är positiv och skrattet hänger hela tiden i luften. Vid sidan av hammare och spik är humorn också ett användbart verktyg när man ska snickra på de riktigt svåra frågorna.

– Fantastisk kurs, tyckte min pojke. Men han är ju redan över 30 år och vet redan någonting litet om livet, säger Heikki Tupakka.

Han tycker inte man ska vara rädd för att förbereda sig för döden, skriva testamente och tala om hur man vill att man blir begravd.

– Alla ska vi dö en dag och då är det mycket bättre för de som stannar kvar att det är förberett.

REKOMMENDATIONER FÖR URNOR

- **Urnor som** gravsätts i jord bör förmultna inom en tid av 15 år.
- **Yttermått (medräknat** möjlig utsmyckning) Diameter: högst 30 cm. Höjd : högst 40 cm.
- **En urna** som är avsedd för en vuxen person bör ha en volym på minst 4,5 liter.
- **Öppningen för** påfyllnad av aska bör ha en diameter på minst 63 mm.
- **Urnor som** levereras till krematorier bör vara täta, eventuella kanter och fogar bör vara väl bearbetade. Urnor i vilka locket fastsätts med skruv bör ha medföljande skruvar av krysskruvsmodell.
- **Urnor som** sänks i urnegrav bör förses med band. Den sammanlagda längden av band samt urna bör vara minst 120 cm, mätt från urnans botten.

Källa: Kyrkostyrelsens cirkulär 37/2005 Kvalitetsrekommendationer för kistor och urnor. Cirkuläret hittas på webbsidan sacrista.evl.fi.

KOMMENTAR

NINA ÖSTERHOLM

Mina önskemål

BEGRAVNINGS-SÄTT? Öh?

Som man brukar anta jag. I kyrkan alltså.

Kista eller urna? Ja-a.

Om jag är gammal kan det lika gärna vara urna men om jag ännu är ung kanske det är bättre för mina anhöriga om jag fortfarande finns på något sätt? Kroppsligt. Och att man inte behöver börja fundera och förklara om ugnar och aska för några småöron. Men jag vet inte.

Gravplats? Äntligen en lätt fråga, Esbo. Eller vänta. Det beror på var vi bor just då. Om vi plötsligt skulle bo i Österbotten skulle säkert min mans familjegrav vara bättre. Nu är jag inte längre säker. Usch, vilka svåra frågor! Men viktiga.

Jag vet att det inte är någon picknick att ordna begravning. Jag vet också att det kostar mycket och att många byråer också förstår att ta betalt för sina tjänster i ett skede när få är villiga att pruta.

Om de finns någon form av plan för hur den avlidna tänkt på saken gissar jag att allting blir åtminstone ett milligram enklare att genomföra.

På webben finns många enkla formulär med tydliga frågor kring mina önskemål för begravning, gravform och gravplats. Jag hittar flera varianter, både finska och svenska, på olika begravningsbyråers hemsidor. Också Svenska kyrkan har ett, mycket omständigt, formulär på sina hemsidor *Till den som ordnar med min begravning – Mina önskemål*.

Vissa formulär går att fylla i direkt på skärmen, alla verkar gå bra att skriva ut och spara i pappersform.

Hurdana blommor vill du ha? Nå, inga stora kransar åtminstone, tack!

Vilken präst ska förrätta begravningen? Helst någon som kände mig.

Allt går kanske inte att ordna men jag tror inte heller att de anhöriga behöver stressa om den önskade prästen inte kan komma eller om det inte är säsong för liljekonvaljer. Jag tror ändå att det stöder, kanske till och med tröstar lite, att ha den avlidnes egen vilja med i planeringen av begravning.

Det här uppslaget utgör tredje och sista delen av Kyrkpressens serie om praktiska förberedelser inför döden. Serien kom som ett läsarönskemål och har också gett oss på redaktionen mycket matnyttig information på vägen. Tack för det!

VILKEN SKADA
har det lilla
barnet inom
oss? Det kan vi
ta reda på till
exempel genom
att fråga oss
vilka situationer
som alltid drab-
bar oss orimligt
hårt.

TERAPI. Salme Blomster vårdar trauman och neuroser med kognitiv terapi och bön. Hon tror att det aldrig är för sent att hjälpa det ledsna och övergivna inre barnet att växa upp. – Gud kan inte ändra på det som hänt oss, men han kan reparera det.

Vårda dina sår med arbete och bön

TEXT: SOFIA TORVALDS

FOTO: MALIN AHO

Känner du till **Salme Blomster**? frågar jag mina kolleger efter att jag kommit överens om en intervju med henne. Nej, säger de, vem är hon?

I det finska Finland, framför allt i kristna kretsar, är Blomster däremot något av en kändis. Hon är journalist, terapeut och författare och hennes senaste bok *Kelpaanko minä?* (Duger jag?) är en bästsäljare. I sina böcker, föreläsningar och i sitt klientarbete förenar hon psykologi och teologi.

– Jag arbetar med kognitiv terapi som utgår från Bibelns människobild: om någon del av helheten inte fungerar mår hela människan dåligt. Jag blev alldeles upprymd när jag hittade en definition på kognitiv terapi i Bibeln, i Efesierbrevet 4:23: ”Se till att ni förnyas i ande och förstånd.” (”Och ni förnyas nu till ande och sinne” i Folkbibeln).

Hon påpekar att det bibelstället också kan översättas med ”byt ut era tankar” eller ”gör bättring” eller ”kom tillbaka”.

– Att växa är att bli mer helig. Och på det sättet går kristen terapi ut på precis samma sak som själavård gjorde någon gång för länge sedan. Numera är det ganska lustigt att inse att kyrkans själavård allt mer börjar likna psykoterapi, mer än den kristna terapin själv gör.

Bli hel i Gud

Själv tror hon att terapi inte kan skiljas från en andlig verklighet.

– Jag tror att du kan bli frisk bara i kärlek. Och var annanstans hittar du den fullkomliga kärleken än i Gud? Det är där det börjar och slutar om du vill bli en hel människa.

Visst tror hon att det finns en massa människor som lever ett helt och bra liv också utan Gud.

– Om man inte vet något om Gud och inte har trauman eller neuroser så kan man leva ett mycket balanserat liv utan att bry sig så värst mycket om Gud. Ibland känns det nästan som att det är bättre att vara neurotisk och behöva Gud än att vara alltför frisk och klara sig själv. Men jag har träffat många balanserade vuxna som inte tror på Gud och lever ett gott liv. Jag tycker att de går miste om något – men själva är de förstas av annan åsikt!

Numera har Blomster gått i pension från arbetet som terapeut. Då hon in-

ledde sin bana tyckte hon det kändes fel att psykoterapeuter inte får använda bön i sitt klientarbete.

– Jag använder bön enligt vad klienten vill eller tillåter. Det finns också människor som kan fly in i andlighet för att komma undan sin psykiska smärta, i sådana fall använder jag inte bön. Bönen får inte vara flykt, den är en vårdform.

Salme Blomster säger att väldigt många människor hon möter i dag bär på en känsla av otillräcklighet, alldeles oberoende av vilken position de uppnått i sina liv.

– Jag tror att det beror på att kraven är så hårda i dag, ingen kan uppfylla dem alla. Det känns orimligt med den enorma mängd information som ska behandlas, kraven på att du ska lära dig allt snabbt. Det gynnar en viss typs människor. Vår tid gynnar inte introverta personer. Det är verkligen sorgligt, för de är inte alls sämre än någon annan av oss.

Hon känner att Finland drabbats av en sorts amerikanisering.

– I USA medicineras blyga barn för att man anser att blyghet är en sjukdom. Det är ohälsosamt. Vad som händer är att människor gallras bort, det är en sorts rashygien. Vi plockar fram dem som har matematisk begåvning och social begåvning och en sorts skrupelfrihet, vi lyfter fram dem som har narcissistiska personlighetsdrag. Och de tysta människorna, forskartyperna, de blir åsidosatta.

Det inre barnet

Hur ska vi då ha våra sinnen i behåll i det samhälle vi lever i?

– Det viktigaste är att bygga upp en positiv jagbild. Det hjälper att man känner att man är älskad och viktig.

Salme Blomster ordnar kurser om ”det inre barnet”, en sorts känslukurser där hon försöker lära deltagarna att känna igen sina känslor, möta sin smärta och den vägen godkänna sig själva som de är.

– Om ett barn inte har blivit älskat så att det blivit helt finns där en trasighet som går att lappa med hårt arbete. Det arbetet måste man göra själv. Det är tröstande att tänka att det aldrig är för sent att börja vårda sig själv.

Det är här Blomster tycker att den andliga dimensionen behövs.

– Genom den heliga Anden kan Gud hela det som gått sönder. Han kan inte ändra på historien, men han kan repa-

lera. När vi går igenom ett traumatiskt minne i bön finns det ett skydd över situationen, och då vågar vi släppa fram också svåra, ångestfyllda känslor. Det är det det handlar om när vi blir nya människor.

Men hon påminner om att Gud inte gör allt, man måste jobba själv också.

– Du kan inte gå på ett möte och bli helad på en gång, det finns ingen sådan knapp att trycka på. Det är ett långsamt arbete när en personlighet ska förändras.

Det arbetet måste ske på känsloni-vå. När Salme Blomster talar om vårt ”inre barn” talar hon om våra känslor.

– Det inre barnet är lika gammalt som det traumatiserade barnet inom oss. Det är det barnet som vårdas i terapin.

Och hur vårdar vi då vårt inre barn? Ett sätt är att inse att vi är vad vi tänker. Vår inre dialog påverkar hur vi mår.

– Om du tänker om dig själv att du inte duger och att du är ful och att ingen älskar dig så är det solklart att du känner dig ångestfylld, deprimerad och ensam. Du måste lära dig att se dig själv som Gud ser dig. Vi är mirakel. Gud gör bara designprodukter. När vi inser det kan vi lära oss att se oss själva ur en alldeles ny synvinkel.

Jag är inte en dålig produkt

För att vi ska komma åt våra känslor måste vi börja med våra tankar.

– Känslan och tankarna går hand i hand. Först förändras tanken – också det är bara ett val. Om jag alltid sagt att jag inte duger som jag är kan jag bestämma mig för att det är en lögn. Om Gud har skapat mig, vem är då jag att ifrågasätta hans skapelse? Jag kan in-

”Du måste lära dig att se dig själv som Gud ser dig. Vi är mirakel. Gud gör bara designprodukter.”

Salme Blomster

te säga att han gjorde en dålig produkt. Det betyder att jag har tillåtelse att leva precis sådan som jag är skapad till, och ingen kan ta det ifrån mig. Och när tankarna blir mer positiva följer känslorna småningom med, för jag kan inte tänka och känna på helt olika sätt. Men det måste upprepas: jag duger. Jag kan läsa bibelställen som säger samma sak, till exempel Sefanja 3:17: ”Herren, din Gud, bor hos dig, hjälten och räddaren. Han jublar av glädje över dig i sin översvallande kärlek.”

Lögnaktig snällhet

Om vi alla var helare människor skulle också problemen i arbetslivet vara färre, tror Blomster. Hon tror att många församlingar kämpar med dåligt arbetsklimat på grund av att vi döljer vrede och sårade känslor under en matta av snällhet. Vi tror att vi måste vända andra kinden till.

– Alla är väldigt snälla, men det är helt lögnaktigt. Det leder till att samfundet blir splittrat, man skvallrar mycket, talar illa om andra bakom ryggen på dem, eftersom man mår dåligt. Ingen vågar lyfta fram problemen och säga att nu måste vi tala ut om det här.

Det rätta sättet att bemöta problem i människorelationer är konfrontation.

– Genast när det blir problem i en relation måste man handskas med det. Inte genom att anklaga andra eller försöka hitta den skyldiga – så som man ofta gör – utan genom att fråga sig vad det är som sker. Hur blev det som det blev? Vad kunde man göra för att få det att bli bättre, vad kan man lära sig? Problemen måste behandlas, inte sopas under mattan.

Blomster påminner om att ödmjukhet inte är att bete sig som om inget hänt.

– Det är en lögn. Och en lögnaktig gemenskap vill Gud inte ens vara med i, så den gemenskapen förstör bara sig själv. Det är först och främst sanningen som hjälper oss.

Hon säger att en församling borde vara ett sjukhus, inte en plats dit man går när man mår bra.

– En församling ska vara ett ställe dit man får gå då man är deprimerad och sorgen, med alla sina fel och brister. Men om den som ska vårda de skadade själv är full av konflikter kan han eller hon inte vara själavårdare. Varför skulle folk då gå till församlingen, om de inte får något där, om de inte känner sig mottagna?

SALME BLOMSTER arbetar som föreläsare och terapeut, både i kristna och sekulära sammanhang. Hon är lutheran men jobbar över samfundsgränserna. FOTO: SIRPA JUVONEN

PRESENTATION

Gud och familjen

Tove Janssons vuxenklassiker *Sommarboken* har Jansson-jubileet till ära utkommit i en ny utgåva med teckningar av henne själv och ett förord av **Mark Levengood**.

När jag läser om *Sommarboken* för andra gången på ett år slås jag än en gång av hur mycket den handlar om tro. I min läsning blir familjen som lever på ön – huvudpersonerna farmorn och Sophia och den lätt osynliga pappan – i själva verket en fyrapersonersfamilj, med Gud som en samtidigt frånvarande och mycket närvarande familjemedlem. (När farmorn och Sophia grälar om huruvida Gud och Jesus är lika viktiga ropar Sophia: Jag struntar i hela hans familj! Jag struntar i alla familjer!)

Jag limmar post-it lappar på varje ställe där Gud och Jesus förekommer. Det blir en stadig bunt post-it lappar.

En del scener handlar om hur man använder Gud för sina egna ändamål, andra om bön som ett ständigt pågående inre samtal.

Jag vet inte hur den som inte själv tror läser de här scenerna: kanske som ironiska, dråpliga? Själv läser jag dem med en sorts ömhet som kommer av den egna erfarenheten, för Tove Jansson kan det hon skriver om, de där scenerna finns på riktigt och smärtan i att misstro Gud finns också på riktigt. Och ju mer jag läser desto mer älskar jag dem båda som är så besvärliga: Sophia och farmorn. När den stora stormen kommer som ett gigantiskt bönesvar och farmorn lyfter skulden från den förkrossade Sophias axlar handlar det om – ja, vilket ord blir rätt? – nåd.

Sommarboken är strålande. Läs den.

■ SOFIA TORVALDS

Folkets Dagblad ett sorgearbete

TEATER. En unik idé som bara österbottningar och Wasa Teater kan genomföra. Så beskriver teaterchef Ann-Luise Bertell teaterns pågående projekt att göra teater av Leif Sjöströms serie *Folkets Dagblad*.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

– Jag har insett att det handlar om en österbottnisk ikon och om österbottnisk identitet, säger regissören **Joaquim Groth**.

Groth konstaterar att *Vasabladet*s serietecknare **Leif Sjöström**s värld inte har så starka berättingsstyrkor med hans. – Men jag är inte orolig över att jag saknar det österbottniska perspektivet för det har den övriga i arbetsgruppen, säger han.

För ett år sedan delade **Patrik Back** idén att göra teater av Leif Sjöströms seriestripas med **Ann-Luise Bertell**.

– Vi bestämde oss för att inte ge bort manusförfattande för det är bara österbottningar som kan sätta sig in i Leif Sjöströms värld, säger Bertell.

Ännu är det en bit på vägen till premiären den 15 november. Som bäst slipar Bertell och Back på manuset. Senaste vecka gjorde skådespelarna den första genomläsningen av manuset.

– Många ställer frågan hur det ska gå att få de korta roliga seriestriporna till en teaterpjäs eftersom omständigheterna är så helt annorlunda, säger Bertell.

Att göra teater av seriestripas är i och för sig inget unikt. Inte ens i Svenskfinland.

– Jag har bland annat sett **Blaue Frau** göra teater på **Nina Hemmingsons** och **Liv Strömquists** satirteckningar, säger Patrik Back.

Back säger att bakgrunden till pjäsen *Folkets Dagblad* är det tomrum som uppstod då Sjöström hastigt och tragiskt gick bort i februari 2012.

– Bland vänner och kolleger började vi diskutera vad vi kan göra. Det grod-

de i mitt bakhuvud tills det slog det mig att replikerna ju redan är klara. Tänk om det skulle gå att göra teater av *Folkets dagblad*. Här finns ju den fiktiva byn Sidjärv med de återkommande karaktärerna och politikerna.

Back beskriver pjäsen som en del av ett sorgearbete. Han var kollega med Sjöström på *Vasabladet*.

– Sedan 2005 var jag rumsgränne med Leif. Vi hade en glasvägg mellan så jag har honom ganska konkret på min näthinna. Vi förde många intressanta och intellektuella samtal. Jag saknar honom väldigt mycket på många plan.

Stark känsla för samhället

Under det gångna året har Back och Bertell arbetat med att överföra de extremt korta seriestriporna till ett sammanhang.

– Det är ett speciellt material som vi försöker göra rättvisa. Jag kan tänka mig att förväntningarna är att det ska vara väldigt humoristiskt för att *Folkets Dagblad* oftast var det. Men Leif Sjöström hade en stark känsla för samhället. Han var inte alltid rolig, han var också seriös. Ofta går ju den bästa komiken hand i hand med tragiken, även om tragik är ett för starkt ord i det här sammanhanget. Det här försöker vi få en balans i, säger Back.

Sjöström drog sig inte heller för att kommentera det kyrkliga skeendet.

– Vi vet i det här skede inte ännu om det kommer att synas i föreställningen, säger Back. Men det är en aspekt vi har i åtanke. Den är intressant för Leif ansåg att det fanns en fördom mot österbottningar och en kategorisering som gäller

▲ **NINA SILVERBERG** som ansvarar för kostymerna och Ann-Luise Bertell har studerat åtskilliga stripas av *Folkets Dagblad* det senaste året.

▼ **PATRIK BACK** var kollega med Leif Sjöström på *Vasabladet*.

Från paradiset till karikatyr

UTSTÄLLNING

Tove Jansson

Jubileumsutställning på Ateneum till och med 7.9.2014

Utställningen till hundraårsjubileet av **Tove Janssons** födelse är en utställning för den som tror att mumintrolen alltid har sett ut som på

muggarna och som i den japanska animerade tv-serien. Lika mycket är det en utställning för den som tror att Tove Jansson var en sagotant enbart känd som mumintrolens skapare. Och så är den förstas en utställning för den som redan tycker sig känna sin Tove Jansson men aldrig riktigt kan få nog.

Utställningen är uppbyggd kronologiskt – tar man his-

sen upp till andra våningen faller det sig ganska naturligt att börja i sal sex med fotografier av Jansson med familj för att sedan följa hennes konstnärliga utveckling genom salarna. Tar man i stället trapporna upp öppnar sig en av de stora utställnings-salarna med två magnifika fresker som en pampig inledning på besöket.

Styrkan i jubileumsutställningen är att den lyckas presentera Janssons bredd som bildkonstnär. Det kro-

nologiska upplägget fungerar också väl, med allt från charmerande och intressanta barnteckningar via krigsårens mörka färgskalor och kontroversiella skämtteckningar till de abstrakta målningarna som Jansson gjorde efter den mest intensiva muminperioden. Slående är också mångsidigheten hos Jansson, hur hon bemästrade allt från karikatyrer med udd och underfundig humor till avskalad abstrakta skärgårds-

landskap, allt från avskalade tuschillustrationer till stora fresker med svepande linjer och fantastiska färgkombinationer.

Ateneum har samlat in konstverk, skisser och föremål från bland annat Tammerfors konstmuseums Mumindal och från privata samlare. Även om man sett många av verken i olika reproduktioner är det ändå fantastiskt att få vandra bland de hopsamlade originalen. Vid **Tuulikki Pie-**

tiläs modeller av scener från Mumindalen står vuxna och kikar in i muminhus och badhus, leende som lyckliga barn på julafton.

Det enda man saknar från Ateneums sida är utförligare information om de olika verkens tillkomst och sammanhang. Många av dem presenteras i grupp och utan årtal. En del av verken är också utställda i höga monter, svåråtkomliga för utställningens yngre besökare.

■ ERIKA RÖNNGÅRD

det välkända bibelbältet. Han upplevde att det fanns en nyans som inte lyftes fram, nämligen det samhällsspatos och engagemang som kyrkan och andra religiösa rörelser har haft.

Sjöström var aldrig elak i sina serier. – Det gällde inte enbart det religiösa. Hela hans arbete genomsyras av en humor som inte var elak.

Många personer genom åren

Bertell säger att de känner sig som två nördar i den sjöströmska världen.

– Det är väldigt intressant att se på världen med Leifs ögon, gå in i materialet, bolla serierna och försöka få

ihop det. Det är ett stort antal personer som förekommer under tjugo år. Det är en svår balansgång att välja vilka som måste vara med och vilka kan man lämna bort.

Ole Norrback är väl den mest självskrivna i pjäsen. Han spelas av **Håkan Omars**. **Håkan Malm (Per Ehrström)** hör också till de självskrivna liksom hans gris (**Carola Sarén** är tilltänkt för den rollen). Övriga som politiker som syns är bland andra **Ulla-Maj Wideroos (Ylva Ekblad)**, **Joaquim Strand (Jakob Johansson)**, **Gösta Willman (Johan Fagerudd)**, **Ann-Sofie Backgren (Susanne Marins)** och

Carl Haglund (Carl Alm).

– Mycket av det material som producerades reflekterade då aktuella händelser som kanske känns lite föråldrade. Vi strävar ju ändå till att pjäsen ska ligga i tiden. Därför har vi tagit in sentida personer som kanske inte förekommer så ofta, till exempel **Joaquim Strand** som bara hann synas några gånger, säger Bertell.

– Framtidseminarier är alltid aktuella, säger Back. Framtiden ska jämt ältas.

De flesta striparna som pjäsen bygger på gjordes i början av nittiotalet. Då tecknade Sjöström många allmänmänskliga serier. Från 2010–11 kommer en hel del med. Utöver dessa har manusförfattarna tagit med de stripar som de upplever vara de bästa.

– Skulle Leif vara i livet hade han sagt ja till pjäsen, säger Back. Det har också hans fru Susanne sagt.

”Skulle Leif vara i livet hade han sagt ja till pjäsen.”

Chans till vedergällning

FILM

The Railway Man

Regi: Jonathan Teplitzky
Manus: Frank Cottrell Boyce, Andy Paterson

Vad skulle du göra om du hade möjlighet att förgöra din värsta fiende, den som i självgodhet hänsyns-

löst plågat dig, under prygel och pina låtit dig utstå den grymmaste tortyr?

Frågan står **Eric Lomax (Colin Firth)** inför då han trettio år efter andra världskriget får veta att hans plågoande kommit undan vid krigsslutet, är vid liv och kan letas upp.

Lomax och hans landsmän blir efter Singapores fall 1942 krigsfångar hos den japanska armén och tvingas under omänskliga förhållanden delta vid

byggandet av Dödens järnväg, som den 415 kilometer långa järnvägen genom djungeln från Bangkok i Siam till Rangoon i Burma kom att kallas. Missförhållandena dödar var fjärde krigsfånge men Lomax överlever. Krigets trauman lyckas han däremot inte glömma och när han som 50-åring förälskar sig i Patti (**Nicole Kidman**) flyter undertryckta bilder upp till ytan igen.

The Railway Man har en sann berättelse i ryg-

En biskop som vet och vill

BOK

Mer än ord

Författare: Björn Vikström
Förlag: Fontana Media

En biskops herdabrev kan rikta sig till prästerna i stiftet. Det kan också vara en programförklaring riktad till en bredare krets. Björn Vikström förenar vardera syftet med sin bok.

Den som snabbt vill sätta sig in i biskopens programförklaring skall läsa det sista kapitlet. Där utvecklar författaren på sex sidor sin vision av Finlands lutherska kyrka i en inte alltför avlägsen framtid. Men boken har mera att ge.

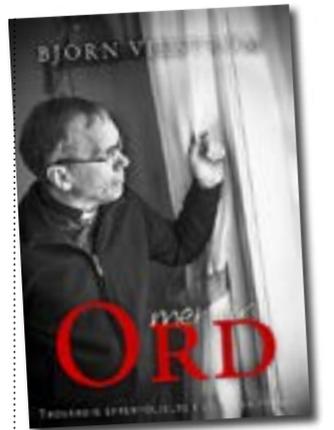
Dispositionen i boken innehåller inte större överraskningar. Huvudkapitlen är 'Tro', 'Bibeln', 'Kyrkan' samt 'Hur är vi kristna?' (kunde varit: 'Livet'). Innehållet ter sig vid en första anblick rätt utslätat och tandlöst.

Läsaren skall inte låta sig luras. Biskopen visar tydligt att han vet vad han vill. Han är visserligen oföretast mjuk i sitt sätt att lägga fram sin syn och sina visioner. Han fångar upp en rad av de svåra frågor som skapat oro och motsättningar bland annat inom Borgå stift. På ett avväpnande sätt får han den egna ståndpunkten att framstå närmast som en självklart riktig hållning.

Vikström har uppenbart en diplomatisk talang. Det har varit och, får vi hoppas, kommer att vara hans stora gåva till stiftet.

En röd tråd i boken är tanken på kristenlivet som en vandring längs en väg – med två diken. På flera ställen pekar Vikström på dessa ”diken” som i olika riktningar sätter gränser för oss människor. Lösningen finns mellan dessa diken. Ett sånt grepp lämnar en stor frihet åt den enskilda att färdas på vägen bara man undviker diken.

På ett ställe i boken blixtrar det till på ett speciellt sätt: sexuella minoriteter och frågan om samkönade pars möjligheter att känna sig hemma i kyrkan får biskopen att höja tonen. Han för en detaljerad teologisk argumentering. Samtidigt tacklas motståndarnas resonemang på ett övertygande sätt.

TAGE KURTÉN önskar att Björn Vikström hade utvecklat sin analys kring hur kyrkan kan överlåta uppgifter åt staten.

Herdabrevet innehåller vidare författarens redan tidigare framförda tanke att den lutherska kyrkan borde kapa också de sista banden till staten. Ett viktigt steg vore att avstå från vigselrätten.

Den här ståndpunkten är intressant. Förslaget kunde ses som en naturlig följd av att samhället blivit alltmera mångkulturellt och mångreligiöst. Vikströms utspel kunde då tolkas så att kyrkan skall överlåta vissa uppgifter åt den sekulära staten.

Här skulle jag önska en djupare analys. En pågående förändring som enligt många forskare leder till ett postsekulärt samhälle kunde nämligen peka i helt annan riktning. En sekulär stat uppfattas inte längre som åskådningsmässigt neutral. Vid sidan av en sekulär vigsel borde man därför ytterligare utveckla möjligheten för varje religiöst samfund att ha vigselrätt.

En sån lösning är också mera förenlig med livet i en demokratisk, mångreligiös stat. Kyrkan lever i sina medlemmar. Men i en demokrati är kyrkomedlemmarna samtidigt staten, tillsammans med de andra medborgarna. Diskussionen kring vigselrätten får då andra förtecken.

Jag hoppas Björn Vikströms herdabrev skall locka till fortsatt diskussion kring det här, liksom kring en rad andra frågor.

■ TAGE KURTÉN

gen. 1995 publicerades **Eric Lomax** självbiografiska bok om händelserna vid floden Kwai och hur han valde förlåtelse framom vedergällning, att benåda framom att utkräva hämnd och hur en livslång vänskap växte fram.

Kanske anser någon att den här texten borde spoilerföras, men nog ligger det inbyggt i hela filmens natur att det är en upplösning av just det här slaget som väntar. Filmen är i

både sin råhet men också skönhet ett exempel på hur onskans spiral kan brytas och hur frihet finns i förlåtelse framom hämnd. Föreställningen om den alltigenom onda mänskan nyanseras också då ogärningsmannens perspektiv lyfts med: **Nagase (Hiroyuki Sanada)** har i årtal sökt soning för sina brott och mötet med Lomax blir ett reningsbad också för hans av minnen plågade varelse.

■ CHRISTA MICKELSSON

Vänd den kyrkliga steken

KYRKANS FRAMTID. Direktör Sixten Ekstrand hakar på diskussionen om kyrkans framtid. Han efterlyser en kyrka som har rätt fokus och som ställer de rätta frågorna.

TEXT: SIXTEN EKSTRAND ILLUSTRATION: WILFRED HILDONEN

Kyrkan kämpar i motvind. Statistiken för medlemskap och deltagande i kyrkans verksamhet pekar nedåt och uppgivenheten sprider sig. Allt fler av kyrkans anställda och förtroendevalda verkar inte ens själva tro på sin kyrka, vilket bidragit till en atmosfär som präglas av ängslighet och uppgivenhet. Sjukande medlemsantal, sviktande ekonomi och färre anställda leder obönhörligt till en omvärdering av både kyrkosyn och arbetsmetoder.

Det stora problemet för kyrkan i dag tycks dock vara hur den skall hantera de här utmaningarna. Mycken tid och energi går för närvarande åt till strukturella frågor om förvaltningsmodeller och effektiv ekonomiförvaltning, medan innehållsfrågorna tenderar att hamna i skymundan. I det här avseendet kan en parallell dras till samma diskussion inom statsförvaltningen där man fruktlöst försöker skapa större kommuner och nya modeller för hälso- och sjukvård medan de primära och grundläggande frågorna om vilken som är kommunens uppgift och vilken hälso- och sjukvård som skall tillhandahållas, sätts på undantag.

Borde man också i den kyrkliga diskussionen vända på steken och börja med frågorna om varför församlingen finns till och vad den skall göra, för att sedan fortsätta och se hur de strukturer och den förvaltning ser ut som stöder församlingens grunduppgift, att förvalta sakramenten, undervisa samt utöva diakoni och mission.

Attitydförändring efterlyses

Det borde i rimlighetens och logikens namn vara så att det är församlingens grunduppgift och mission som bestämmer vilka strukturer och vilken förvaltning vi skall ha och inte vice versa.

Jag är övertygad om att den riktning som Mia Bäck och Patrik Hagman pekade på i en artikel i KP den 6.3 är den rätta. Deras argumentation styrks även av undersökningar om, hur de kyrkor runt om i världen som växer och attraherar människor, fungerar och arbetar. Här är inte plats att utveckla hela denna utmanande problematik men låt mig peka på några nyckelfrågor.

Vårt säregna, finländskt-lutherska förhållningssätt till gudstjänsten kommer att få katastrofala följder för vår kyrka om vi inte får till stånd en attitydförändring. Någoting är fel när en majoritet av kyrkans anställda sålän eller aldrig går i gudstjänsten ifall de inte har uppgifter där. Om man inte själv tror på sin produkt, hur skall då andra göra det?

Det är också någonting fundamentalt fel när många förtroendevalda lyser med sin frånvaro i gudstjänsterna. Den som beslutar, bör också veta vad man beslutar om och därför är det inte helt fel om man med jämna mellanrum gör ett "studiebesök" i gudstjänsten eller en "ekskursion" till någon veckoverksamhet. Eller ännu bättre, att man genom fötternas bekännelse söker sig till den egna församlingens gudstjänst regelbundet. Det gör en himmelsvid skillnad om vi gemensamt sluter upp kring

"Kyrkan står inte längre mitt i byn. Det är länge sedan den gjorde det. Den insikten håller nu på att komma ifatt oss, om än lite väl sent."

vår gudstjänst eller om vi går då vi har lust. Det är bara att prova och se!

Det finns också allt skäl att ompröva de prioriteringar som i de flesta av våra församlingar leder till att det är liv och rörelse i församlingshem och klubbtrum under veckan, men glest mellan rader i söndagens gudstjänst.

En kyrka med resurser

Flera teologer - däribland Fredrik Modeus (Längta efter liv - församlingstillväxt i Svenska kyrkan), Carl-Erik Sahlberg (Längtan efter liv - spår av en levande kyrka under två tusen år) samt Eddie Gibbs och Ryan Bolgers (Emerging Churches - Creating Christian Community in Postmodern Cultures) - pekar i sina undersökningar på att de församlingar och kyrkor som växer, förutom att de är gudstjänstorienterade, även är diakonala, starka i sina relationer, kontextuella och evangeliserande. Vi verkar ha oerhört svårt att ta till oss dessa entydiga forskningsresultat. Tvärtom

framhårdar vi med den drucknes envishet att fortsättningsvis följa den väg vi slagit in på, trots att så gott som alla statistiska siffror utom antalet katter pekar nedåt.

Med risk för att upplevas raljant - vilket inte är avsikten - vill jag i viss mening provocera och utmana till diskussion kring de här frågorna. Vi har fortfarande en kyrka med resurser som få andra. Vi har en bred kontaktyta till olika befolkningsgrupper. I många församlingar finns aktiva och hängivna lekmän som kan ges ännu större ansvar och plats, också i gudstjänsten. Vi har livskraftiga väckelserörelser och andra aktörer inom den tredje sektorn som gör ett fint arbete som med fördel kunde integreras ännu mera i lokalförsamlingarnas liv. Byggstenarna finns. Ser vi dem? Ser vi möjligheterna? Är vi beredda att omvärdera ingrodda teologiska och kyrkopolitiska fördomar och se verkligheten med nya ögon? Det är nu framtiden byggs och det är vi, ofta

bristfälliga människor, som skall bygga den tillsammans med kyrkans Herre.

Frimodigt i marginalerna

Kyrkan står inte längre mitt i byn. Det är länge sedan den gjorde det. Den insikten håller nu på att komma ifatt oss, om än lite väl sent. Det är heller ingen katastrof att så inte längre är fallet. Det är inte i makten som kyrkan har sin styrka. Kyrkan är alltid starkast när den står frimodigt i marginalerna och möter människorna där genom en tro som präglas av äkthet och gemenskap. Det började faktiskt som en rörelse i marginalen av det romerska riket. Efter tre hundra år gjorde kejsar Konstantin den spirande rörelsen till en del av samhällets maktapparatur. Nu går pendelrörelsen obönhörligt tillbaka, vilket inte är enbart negativt. Det har sina fördelar för kyrkan att vara i marginalerna. Det var där som Jesus rörde sig och all kyrkohistorisk erfarenhet visar att kyrkan alltid varit andligt starkast då den rört sig där.

UR EVANGELIET

”Jag är livets bröd. Den som kommer till mig skall aldrig hungra, och den som tror på mig skall aldrig törsta.”

Läs mera i Joh. 6:24-35

OM HELGEN

Bröd för både kropp och själ

Den här söndagen kallas midfastosöndagen eftersom den är placerad mitt i fastetiden. Om fastan börjar kännas tung vid det här laget kan vi alltså trösta oss med att vi redan klarat av hälften och att påsken kommer allt närmare.

Söndagen kallas också för Brödsöndagen efter evangelietexten om hur Jesus utspisade de femtusen samlade med fem bröd och två fiskar. Texten handlar också om att vi inte bara behöver bröd för kroppen, utan också bröd för själen.

RUNT KNUTEN

”Spänningen är olidlig!”

”Så ska det låta” i Tenala församlingshem torsdag 3.4. kl. 19.

Kyrkhelg SYD

11-13.4.2014 i Munksnäs kyrka

Bl.a. fre kl. 17: Paneldiskussion: Går Jesus fram i media? Göran Skytte, Jens Berg och Stig Kankkonen. **Lö:** Joykids gospeldag för 9-15 åringar. Mera info på kyrkhelg.fi

INSIDAN

Ansvarig redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN DANIEL BJÖRK

ILLUSTRATION: PIA HOLM

Har du ätit dig mätt?

OM DU möter en äldre man eller kvinna i södra Kina är det mycket möjligt att de hälsar dig artigt med orden: Lu ciak pah boi? ”Har du ätit så du är mätt?” Varpå man lämpligen svarar: Wa ciak pah liao. ”Jag har ätit så jag är mätt.” Det motsvarar helt enkelt vårt ”Hur mår du?” och ”Tack bra.”

För oss som lever med mat i överflöd känns det kanske lustigt att hälsa så. ”Vad har du med det att göra?” kanske någon skulle tänka. Här i Finland är det sannolikt flera som upplever att de kämpar mot maten än för sitt nästa mål mat. Maten är en fiende och frälsningsläroarna avlöser varandra: GI-metoden, LCHF, Atkinson, 5:2-fastan, paleo... Om man däremot lever i en verklighet där mat inte alltid finns att tillgå så upplever man det här med mat lite annorlunda. ”Har du ätit dig mätt?” Ja, då har det med andra ord varit en bra dag.

JESUS HADE just på ett mirakulöst sätt gett mat åt 5 000 män och okänt antal kvinnor och barn. De hade alla ätit sig proppmätta. Hela skaran följer sen efter Jesus när han försöker dra sig undan till andra sidan sjön. När de hinner ikapp honom är han inte särskilt imponerad av dem. Han använder ett ord, chortazó, som kan översättas med ”att utfodra boskap” eller ”att göda upp”. ”Ni följer efter mig bara för att ni fått magarna fullproppade” säger Jesus lite fritt översatt. ”Jag tror inte att ni alls förstår vad jag talar om. Vad jag faktiskt har att erbjuda er. Ni är nöjda om ni får era magar fyllda. Ni nöjer er med allt för lite! Ni har blicken fäst på fel saker.”

OCKSÅ JAG nöjer mig med allt för lite ibland. Jesus har mat att ge som mättar hela mig, inte bara magen. Ändå tar allt annat så mycket av min tid. Jag glömmer hur stort det är det som Jesus erbjuder. Som om någon skulle fråga: ”Vill du ha en miljon euro?” och jag skulle svara: ”Nej tack, jag nöjer mig med en hamburgare.” Det som Jesus har att erbjuda mig idag är inget mindre än allt. Han erbjuder mig självaste livet, jag är förlorad utan honom. Jesus vill visa mig vägen hem till Pappa igen. Han vill visa mig vem jag är och vad jag är skapad för, göra mig hel, ge mig frid och kärlek. Lära mig vara vänlig mot min fru. Han vill visa mig hemligheten bakom att aldrig hungra mer. ”Jag är livets bröd.” säger Jesus. ”Har du ätit dig mätt idag?”

Daniel Björk är församlingspastor i Petrus församling.

#bönetwitter

”Tack att du kallar på mig som är trött och törstig. Tack att du lovar att mätta alla som kommer till dig. Hjälp mig idag att hitta och äta det bröd du vill ge.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN

Amos 8:11-12 eller 2 Mos. 16:11-19, 31, 35

ANDRA LÄSNINGEN

1 Petr. 2:1-3

EVANGELIUM

Joh. 6:24-35

Midfastosöndagen. Temat är ”Livets bröd”.

PSALMFÖRSLAG

383, 486, 488, 229 (N).

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almquist.

KLARSPRÅK

Apostolisk succession innebär att vårt sätt att viga biskopar knyter ihop dem med en kedja av biskopar som går tillbaka ända till apostlarna.

Jesus utsåg sina tolv apostlar och de bildade den första kyrkans pelare. De förde sitt ämbetet vidare genom handpåläggning, och så gör man än i dag när en ny biskop vigs till tjänst.

Inom till exempel den katolska och den ortodoxa kyrkan ser många den apostoliska successionen som ett tecken på enhet och på den rätta läran.

Källa: evl.fi

KALENDERN 28.3-3.4

DOMPROSTERIET

BORGÅ

SÖ 30.3 KL. 10: MÄSSA I KULLO BYKYRKA, Puska, Söderström
KL. 12: FAMILJEMÄSSA I DOMKYRKAN, Audas, Wilén, Tollander, lägerdeltagare, Maria Björkgren-Vikströms gudstjänstgrupp.
ON 2.4 KL. 13: ALLSÅNG MED GAUDEAMUSKÖREN, i Svenska församlingshemmet med anledning av Britt G. Hallqvist 100 år
TO 3.4 KL. 9.30: MÄSSA I TAIZÉ-STIL i lundagatans kapell, Audas, Tollander

LÖ 5.4 KL. 18: MUSIK I BORGÅ DOMKYRKA, Händels Messias - Borgå Oratoriekör och Lojo stadsorkester, solister Elina Rantamäki, Teppo Lampela, Tom Nyman, Aarne Pelkonen Dir. Eric-Olof Söderström. Biljetter 25/20 € fås från Kompassi 020-692250 och från musikinstitutet

LAPTRÅSK

To 27.3 kl. 18.30: Tjejgruppen i församlingshemmet, Elin Lindroos
Sö 30.3 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Stina Lindgård, Camilla Wiksten-Rönbacka
On 2.4 kl. 9.30: Vuxen-barngruppen i församlingshemmet, Elin Lindroos
To 3.4 kl. 14: Missionskretsen i församlingshemmet, Carita Illman

LILJENDAL

Lö 29.3 kl. 15: Tvåspråkig knattekyrka för alla familjer i Sävträsk kapell. Vi firar också fyra-åringarna, Stina Lindgård, Katarina Nyholm, Camilla Wiksten-Rönbacka
Sö 30.3 kl. 10: Högmässa i Sävträsk kapell, Stina Lindgård, Camilla Wiksten-Rönbacka
Ti 1.4 kl. 9.30-: Vuxen-barngrupp i Kantorsgården, Katarina Nyholm
OBS! Sö 30.3 kl. 18: Sångkväll med Refrängen i Sävträsk kapell INHIBERAD!
Liljendal församling fyller 100 år: Välkommen med på festhögmässa 6.4 kl.15 i Liljendal kyrka och därefter kyrkkaffe på Mariagården.
Pastorskansliet öppet: onsdagar 9-15. Övriga dagar per telefon på nummer 044 722 9241.

LOVISA

Gudstjänst: sö 30.3 kl 12 i kyrkan, af Hällström, Birgit Grönqvist, Tollander. Efter gudstjänsten vinterskriftskolans lektion i församlingssgården
Konsert: sö 30.3 kl 18 i kyrkan: Konevitsa klosterkör
Pensionärerna: ti 1.4 kl 13 i församlingssgården
Morgonmässa: ons 2.4 kl 8 i kyrkan, Blom
Morgonkaffe: to 3.4 kl 8:30 i Tikva
Konsert: to 3.4 kl 19 i kyrkan: Borgå Oratoriekör och Lojo stadsorkester uppför Händels Messias-oratorium. Avgift.

PERNÄ

Café Mikael: fr 28.3 kl. 10-13 i Forsby Mikaelstugan, Minna Silfvergrén.
Taizémässa: sö 30.3 kl. 18.00 i kyrkan, Minna Silfvergrén, Paula Jokinen.
Pensionärsamling: on 2.4 kl. 13.00 i Forsby Mikaelstugan, Paula Jokinen.

SIBBO

SIBBO KYRKA: Sö kl 12 mässa med avskedspredikan av Magnus Riska. Camilla Ekholm, Anders Ekberg, Patrik Frisk, Kjell Lönnqvist. Välsignelse av hjälpledare. Söndagsskola. Avskedskaffe för Riska i församlingshemmet efter mässan. Alla välkomna!
Brainstormingkväll för frivilliga inom diakonin: To 27.3 kl 18:30 på Prästgården. Ann-Christine Wiik, Ann-Lis Biström.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Fr 28.3
Kl. 10-11.30: Familjeträff i Hörnan, Ollberg.
Kl. 12.15-13.30: Veckolunch i Högbergsgatan 10 E. Frivillig avgift. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.
Sö 30.3
Kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Busck-Nielsen, Löfman. Kyrkkaffe.
Kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Lindström, Busck-Nielsen, Almquist. Jubilate medverkar. Kyrkkaffe.
Må 31.3
Kl. 11-12: Cellträff i S:t Jacob. Gertrud Strandén.
Kl. 10-11.30 Familjeträff i Hörnan. Ti 1.4
Kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan. Pekka Suikkanen
Kl. 13-14.30: Träffpunkt för seniorer och daglediga. Ossian Enqvist berättar om historiska sjukhus i Tölö.
Kl. 18: Korsvägsandakt i Johanneskyrkan. Lindström, Almquist.
On 2.4
Kl. 14-15.30: Diakoniträff, Sa-lenius
Kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Almquist.
Anmälningar till sommarens dagläger: för barn i Johannes församling senast 25.4. Mer information på Johannes församlings hemsida.
Middagsbön i Johanneskyrkan må-fr kl. 12.

MATTEUS

Matteus hemsida: www.matteus.fi
MATTEUSKYRKAN: Åbohusvägen 3
Fr 28.3 kl. 19: Samling för män (2 vån, ingång via kansliet). Kai Ahola. Diskussionskväll.
Sö 30.3 kl. 12: högm, Hallvar, Marianne Sundroos. Kyrkkaffe.
Sö 30.3 kl. 16: Knattekyrka, Rönberg, Brummer och Bärlund-Palm. Vi sjunger glada rörelsesånger och får röra på oss. Leksakskollekt. Kaffe, saft och pirog.
Sö 30.3 kl. 18: MU-mässa, Hallvar. Kvällsmässa med bönevandring + kyrkfika.

To 3.4 kl. 12: Klubb för halvår-diga handarbeten. I vår satsar vi särskilt på att sticka babykoltar till Malawi. Mera info: www.nuttu.info (på finska) eller Carita Riita-korpi, tfn 050-380 3986.
Samtalslunch för 65-69 åringar: Fredag 11.4 kl. 12 i Matteussalen, ingång via kansliet. Anmäl till Matteus församlingskansli, matteus.fors@evl.fi eller tfn 050-380 3933 senast ti 8.4 kl. 14. Frivillig serveringsavgift. Välkommen!
matteus/NU: Storsamling för alla må 7.4 kl. 18 i Matteuskyrkan
Frågor om tron och Bibeln är intressanta. Men hur skall vi ta upp de här frågorna. Nu prövar vi på något nytt i Matteus. En talkshow där vi utnyttjar möjligheterna med video, film, samtal, gäster... Välkommen med. Vi bjuder på kaffe och tilltugg och en avspänd miljö för att fördjupa de viktiga frågorna i livet. Nu händer det!

PETRUS

www.petrusforsamling.net
fr 28.3:
- **kl. 10 Babyrytmik:** i Månsas kyrka. Smörgås, kaffe och saft efteråt. Ledare är Liisa Ahlberg.
- **kl. 10 Musiklek:** i Södra Haga, Hagasalen, Vesperv. 12. För 0-5 åringar och föräldrar. Smörgås, kaffe och saft efteråt. Ledare är Sussi Leskinen.
sö 30.3:
- **kl. 10 Högmässa:** i Munksnäs kyrka. Thylin, Ahlberg. Kyrkkaffe.
- **kl. 10 Högmässa:** i Äggelby gamla kyrka. Sandell, Alavesa.
- **kl. 12 Högmässa:** i Kärböle kapell. Thylin, Ahlberg. Kyrkkaffe.
- **kl. 15:30 Puls-gudstjänst:** i Hagasalen, Vespervägen 12 A. Björk.
- **kl. 18 Bibelstudium:** i Malmus kyrka, Markusrummet. Apostlagärningarna 23. Sandell.
må 31.3:
- **kl. 18:00 Bibelträff:** Månsas kyrka. Föredrag om den sista boken i Gamla testamentet, Malaki. Halvar Sandell.
ti 1.4:
- **kl. 10 Musiklek:** i Malmus kyrka, Kommunalv. 1. För 0-5 åringar och föräldrar. Smörgås, kaffe och saft efteråt. Ledare är Sussi Leskinen.
- **kl. 17.15 Petrus barnkör:** i Munkshöjdens församlingshem, Raumovägen 3. Alla barn från 5 år uppåt varmt välkomna! Ledare Liisa Ahlberg.
to 3.4:
- **kl. 10 Musiklek:** i Munksnäs, Petrusgården, Munkstigen 2. För 0-5 åringar och föräldrar. Smörgås, kaffe och saft efteråt. Ledare är Sussi Leskinen.

HELSINGFORS PROSTERI

Kyrkomusikfestivalen "Klang i kyrkan" 2014: fortsätter. Temat är "Över gränser". Under festivalen får vi bland annat höra Eric Ericsons kammarkör (dir. Fredrik Malmberg) från Sverige. Festivalen är tvåspråkig. Plock: **Toppgäster från Sverige!**

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 8.54)

Fre 28.3 Birgitta Sandås, Kvevlax (repris från 29.6.2012) **Lö** 29.3 8.53 Familjeandakt. Noas ark. Catarina Olin och barn berättar om livet i Noas ark. **Må** 31.3 Mia Andersén-Löf, Jakobstad (repris från 12.1.2012) **Ti** 1.4 Hedvig Långbacka, Helsingfors **Ons** 2.4 Emma Audas, Helsingfors **To** 3.4 Jan-Peter Paul, Helsingfors. **VEGA**

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 28.3 Jan Edström, Esbo **Lö** 29.3 17.58 Ett ord inför helgen, Gamla kyrkan i Helsingfors. **Sö** 30.3 Ben Thilman, Esbo **Må** 31.3 Johan Ek-löf, Lappfjärd (repris från 18.4.2012) **Ti** 1.4 Kristina Fernström, Helsingfors (repris från 21.6.2012) **Ons** 2.4 Kenneth Grönroos, Sibbo (repris från 12.6.2012) **To** 3.4 Leif-Göte Björklund, Åbo. **VEGA**

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 30.3 Gudstjänst med Frälsningsarmén i Helsingfors. Predikant: Eva Kleman. Mötesledare och organist: Deborah Miranda. Sång: Leonardo da Silva och Jukka Salmi. Textläsare: Camilla Rahkonen. Vittnesbörd: Johnny Kleman. Annonsering: Sinikka Rökman. Bön: Kerstin Seliverstov. **VEGA**

RYSK-ORTODOX KYRKOMUSIK

Körkonserter i Helsingfors

Konevits-kvartetten från S:t Petersburg ger två konserter i Helsingfors under sin pågående Finlandsturné.

Centralt i Konevits-kvartetens program är den ryska kyrkomusiken, allt från forna klosterkompositioner till moderna verk. Den äldsta kyrkomusiken sjungs monotont, de lite nyare sångerna har anpassats för 2-3 stämmor. Förutom kyrkomusik ingår rysk folk- och militärmusik och körsånger baserade på rysk poesi i programmet. **Må** 31.3 i Treenghetskirkon, Unionsgatan 31 klockan 18 och **ti** 1.4 i Uspenskijkatedralen, Kanalгатan 1 klockan 18.

FRÖM BACH TO BÄCK...AND BACK lö 29.3.2014 kl.19 Tempelplatsens kyrka biljetter 20/15 e Eric Ericsons Kammarkör (första konserten i Helsingfors) dirigent Fredrik Malmberg **Avslutningskonsert:** C.P.E. BACH: MATTEUSPASSIONEN sö 30.3.2014 kl.18 Berghälls kyrka, Östra Prästgatan 2 Biljetter 28/20 e Helsingfors barockorkester Eric Ericsons Kammarkör Kajsa Dahlbäck, sopran Anna Graca, alt Tuomas Katajala, tenor Aarne Pelkonen, baryton dirigent Aapo Häkkinen Konseten radieras Yle Radio 1 **Mer info:** www.kirkkosoikoon.fi

Tomasmässa: Livets bröd Söndag 30.3 kl.18.00 (Obs. ny dag och tid!)

Tomas kyrka, Rönnevägen 16 Möjlighet till bikt (17.30) och förbön.

Efteråt téstund. Kom med och sjung Se vi går upp till Jerusalem! Helsingfors svenska ev. luth. församlingar

Utfärd till Vivamo "Bibelby": Start i Stilla veckan tisdag 15.4. kl.10 från Mikaelsgatans busshållplats för abonnéerade bussar. Resan till Vivamo i Lojo tar ca en timme. Lunch i Vivamo kl.11.30 och kl.13 har vi reserverat biljetter till vandringen som tar en timme samt innefattar ett drama på finska. Efter det dricker vi kaffe och startar sedan tillbaka till Helsingfors. Vi anländer till Mikaelsgatan ca kl.16. I avgiften 25 e ingår allt. Anm. till kansliet för Gemensamt församlingsarbete tfn 09-23402538 eller till ledarna Kristina Jansson-Saarela tfn 09-23402540 el. Marja Aho tfn 09-23402540.

Församlingsvalet 2014 har temat "Tro på det goda": Kandidatuppställningen avslutas 15.9. Förhandsröstningen äger rum 27-31.10. Valdagen är söndag 9.11. dvs. på fars dag.

Kampens kapell: är öppet vardagar 7-20 och veckoslut och helgdagar 10-18.

Församlingarnas samtalstjänst: dejourerar på tfn 01019-0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20-24. En webbase-rad hjälptjänst finns på adressen http://evl.fi/natjour Användaren behöver inte uppge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd!

DEUTSCHE GEMEINDE **So 30.3. um 11 Uhr:** Gottesdienst (Röker)

INTERNATIONAL EVANGELICAL CHURCH **Sunday Service in English** 10.00: Mellunmäki Parish Center, address: Korvatunturi 2, Helsinki

14.00: Christ Church, address: Apollonkatu 5, Helsinki 16.30: Espoo Cathedral Parish, address: Kirkkoranta 2, Espoo **Sunday School arranged. Join us for church coffee after the service!**

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor sö 30.3: Esbo domkyrka kl. 12.15. von Martens, Bengts. Kyrkkaffe i Sockenstugan. Karabacka kapell kl. 10. Jäntti, Kronlund. Kyrkkaffe. Olars kyrka, svenska sidan, kl. kl. 10.30. Kanckos, Malmgren, kyrkkaffe.

Den tomma famnens andakt: Esbo domkyrka sö 30.3. kl. 18. Ertman, Malmgren, Tuija Filppula, Paula Enckell. Tvåspr. andakt för dem som upplevt barnlöshet, missfall, abort, fött ett dödfött barn eller mist ett barn genom dödsfall, samt för deras anhöriga. Kvällste i Sockenstugan. Arr. i samarb. m. Espoon tuomiokirkkosrk.

Gemensamt Ansvar -konsert med Musikintitutet Kungsvägen: Alberg kyrka må 31.3 kl. 18.30. Vivaldi, Faure, Beethoven, Chopin, Mozart. Gitarrensemble. Flöjtduo: Kajsa Österholm, flöjt Vera Öst, gitarr. Pianotrio: Sara Krogus, violin, Lina-Lotta Kauhanen, cello, Isabelle Sandell, piano **Xtetten:** Albinus Borg, trumpet, dir. Simon Renlund, trumpet Konrad Simonenko, trumpet Viivi Livio, trombon. Maija Wäre, tuba. Fritt inträde, kollekt för GA.

Gemensamt Ansvar-insamling med sparbössor: Lippulaiva lö 29.3 kl. 11.30-16. **Tisdagsgruppen:** Olars kyrka, svenska sidan, ti 1.4 kl. 18.30. Psalm- och taizésångkväll med Håkan Wikman.

Infotillfälle om församlingsvalet 2014: Olars kyrka, svenska sidan, Olarsbäcken 4, to 3.4 kl. 18.30. Öppet för alla som vill veta mer om vad församlingsvalet går ut på, vad man kan göra för att kandidera och hur man kan påverka som förtroendevald.

Församlingsdagar 4-8.4. "Lev helt enkelt!": Sökö kapell, Sökögr. 3, fre 4.4 kl. 18.00 - ca 20.00 Sökö kapell, Sökögr. 3. Temakväll kring miljö och hållbar livsstil. Kvällste 18-18.30. Diskussionsledare är Bettina Sägbo. I panelen: Kerttuli Boucht, Esbo kyrkliga samfällighets miljögrupp. Gisela Linde, författare till boken "Lev enklare. Idéer för en hållbar livsstil". Bernt Nordman, Natur och Miljö rf, Minna Näsman, teol. dr, Helsingfors Energi. Susanna Söderholm, bibliotekarie, kristen miljöaktiv.

"Andlig simskola": Olars kyrka, Olarsbäcken 4, "finska sidan" lö 5.4 kl. 11.30 - ca 15.00 Sångstund med skribasånger för alla åldrar med Nina Kronlund kl. 11.30-12.30. Sopplunch kl. 12-13. Andlig simskola med biskop Björn Vikström kl. 13-14.30. Hur håller sig kyrkan flytande? Vad betyder tro och kristna värderingarna för dagens människor? Parallellprogram för barn på "svenska sidan": Pyselverkstad och sagoäventyret Östersjöns riddare kl. 13 och 14, för 3/4-10-åringar. Kaffe/saft kl. 14.30. Fritt inträde.

Församlingsdagarna festhögmässa: Esbo domkyrka sö 6.4 kl. 12.15, Rönneberg, Kanckos, alla kantorer, gäster från vänförsamlingen i Nuckö. Barntimme för 3-10-åringar i församlingsgården kl. 12-13.30. Festligt kyrkkaffe med program. Lovsångsmässa:

Köklax kapell sö 6.4. kl. 16 Ertman, Wikman. Servering.

Konsert med musik ur Jesus Christ Superstar: Esbovikens kyrka, Skeppargatan 8, må 7.4 och ti 8.4 kl. 19.00. Kammarkören Novena, dirigent Nina Kronlund. Johan Hallberg, Jesus. Ludde Lindholm, Judas. Jan Salvén, Kaifas. Oscar Gräsbeck, Annas & Pilatus. Johan Krogus, Simon. Altti Uhlén, gitarr. Eki Kaikkonen, bas. Juho Kaskinen, trummor. Mikko Helenius, piano, Markus Malmgren, orgel. Fritt intr. & program. Kollekt för Gemensamt Ansvar. **Hobbyverksamhet för vuxna:** Carlberg i Gammelgård, Ungdomsv. 10, to 3.4 och 24.4 kl. 18-21.

Diakonins mässa och påsklunch för funktionshindrade: Köklax kapell fre 11.4 kl. 12-14.30, Kanckos, Kronlund, diakoniarbetarna. Skjuts ordnas. Anmälan till diakoniarbetarna: Majvi Andersson-Sjögren, 040 531 1044, Synnöve Heikkinen, 040 547 1856, Bea Karlemo, 040 513 0828, eller Kim Lindström, 040 531 1045, före 3.4. **Kretsar för pensionärer & daglediga kl. 13-15:** Köklax kapell ti 1.4, Södrick kapell ti 1.4, Karabacka kapell to 3.4. **Öppet hus med lunch för daglediga:** Hagalunds kyrka, svenska rummet, varje ti kl. 12-14. **Handarbetsgruppen:** Vita huset, Prästgårdsgr. 1, varje ti kl. 16-19. **Öppen diakonimottagning:** Kyrktian, Kyrkogatan 10, varje må kl. 11-13.

GRANKULLA

To 27.3 kl 10-11 Lovsång och bön: i övre brasrummet. **Kl 19-21 Facebook-mottagning:** Daniel Nyberg. **Sö 30.3 kl 12 Högmässa:** Johanna Södö, Daniel Nyberg, Heli Peitsalo. Konfirmander från Mataskärsgruppen medverkar. Skriftskolans föräldrasamling i övre salen efter högmässan. Kaffe i nedre salen. **Må 31.3 kl 16-18 Ungdomskväll:** i Klubb 97.

Ti 1.4 kl 9.30 Familjelyktan: i Sebastos, Yvonne Fransman, Heli Peitsalo. **Kl 9.30 - 11 Diakonimottagning:** och brötdutdelning. **Kl 15 Tvåspråkig mentalvårdsgrupp:** i Sebastos. **Kl 18 Damkören Grazia:** i övre salen. **On 2.4 kl 13.30 Kyrkosyforesning:** i övre brasrummet. **Kl 16-18 Ledarutbildning åk 2:** i Klubb 97.

To 3.4 kl 10-11 Lovsång och bön: i övre brasrummet. **Kl 18.30 Bibelkväll:** i Sebastos, Carola Tonberg-Skogström. **Kl 19-21 Facebook-mottagning:** Daniel Nyberg. **Ti 8.4 Församlingsutfärd till Åbo:** Vi besöker S:t Henriks ekumeniska konstkapell och muséet Aboa Vetus & Ars Nova samt åter lunch i Ånglarestaurangen. Start kl. 9.00 från S-market (norra), och retur ca kl. 18. Deltagaravgift 20 €. Anmälan senast den 1.4 till pastorskansliet, tfn 09- 512 3722.

KYRKLÄTT

Sommardagsläger på Lyan: vardagar 2-19.6 kl. 9-17. Pris: 50 €/vecka för församlingsmedlemmar. Anmälan senast den 3.4 per epost jenny.akerlund@evl.fi eller tel. 050 376 1488. **Slöjdtgruppen för vuxna:** lö 29.3 kl. 13 Sjökö skola, Sjököllavä-

gen 285. Biltransport kl. 12 från församlingshemmet i centrum parkeringsplats.

Högmässa: sö 30.3 kl. 12 i Kyrkslätts kyrka. Päivi Koskinen, solosång, och Mikaelikören medverkar. Därefter lunch för inbjudna jubilarer. Höglund och Joki.

Sång och bön: må 31.3 kl. 18.30 i sal 7 i församlingshemmet. OBS! Platsen!

Infotillfälle om församlingsvalet 2014: ons 2.4 kl. 19 i församlingshemmet, Församlingsvägen 1. Info för alla, som är intresserade av att kandidera, veta mera om valet eller hur man kan påverka som förtroendevald. Välkomna! **Kyrkoherdeämbetets tel. (09) 8050 8292:** www.kyrkslattsvenska.fi

TAMMERFORS

Sö 30.3: Högmässa kl 11.00 i Pispala kyrka med Inka-Riina Valtonen, Tarvo Laakso, Scaramella och Sanna Vihervirta. Vi firar en tvåspråkig blockflöjtsmässa tillsammans med Harju församling. Ingen mässa i Pyyinikki församlingshem denna söndag. Skjuts ordnas från Pyyinikki församlingshem kl 10.30, ring kansliet 040-8048150! **Ti 1.4:** Mammor, pappor o barn kl 10 SvG **Ti 1.4:** Tisdagsklubben SvG kl 13.30-14.30 och kl 14.30-15.30 **Ons 2.4:** Diakonikretsen kl 13 SvH, "Vi reser världen runt" del 2

VANDA

Sottungsby-Häkansböle pensionskrets: samlas to 27.3 kl. 13-15 i Häkansböle kyrka. **Missionskväll:** to 27.3 kl. 18-20 i Bagarstugan, Kuriv. 1. Opuwo kyrkas 20-årsjubileum med kvällens gäst Håkan Sandell. Andakt: K.Andersson. Servering. **Högmässa:** sö 30.3 kl. 10 i Helsingfors kyrka S:t Lars. A.Paavola, N.Fogelberg. Efter högmässan möjlighet att köpa nybakt bröd utanför kyrkan till förmån för Gemensamt Ansvar 2014.

Högmässa: sö 30.3 kl. 12 i S:t Martins kapell. A.Paavola, N.Fogelberg.

ViAnda-kören: övar ti 1.4 kl. 13.15 på Helsinggård, Konungsv. 2. **Veckomässa:** ons 2.4 kl. 8.30 i Dickurs kyrka, ingång från Stationsv. 12 B. A.Paavola.

Kvällsmässa: ons 2.4 kl. 18 i Helsingfors kyrka S:t Lars. K.Andersson. N.Fogelberg

Onsdagskväll: 2.4 kl. 18 i Bagarstugan - för ungdomar! J.Granlund **Barnens kyrkodomar:** to 3.4 kl. 9.30-10 i församlingens dagklubb, Kornvägen 10.

Församlings festdagsfest för pensionärer: hålls onsdagen den 9 april kl.13 i Prostgården. Obs datum!! Anmälan senast 31.3 till pastorskansliet per telefon 09 8306 262 eller till diakon Heidi Salminen 050 3301828.

Dagsläger: för barn i förskolan och åk 1-6 blir det 2-6.6, 9-13.6 och 16-19.6 kl. 8.30 -16.30 på Helsinggård, Konungsv. 2. Mera info om lägret ger Alexandra Blomqvist tfn 050 5668266. Lägeranmälan senast 11.4 görs med blanketten som finns på www.vandasvenskaforsamling.fi

RASEBORGS PROSTERI

BROMARV

Lö 29.3: skriftskolan på Ramsdal. Se utskickat brev! **Sö 30.3 kl. 10:** Gudstjänst, Staffan Söderlund/Sofia Lindroos. **On 2.4 kl. 13.30:** Pensionärsträff i församlingshemmet tillsammans med Tenala pensionärer. Det bjuds på köttsoffa! Skjuts för den som behöver! Kontakta Manne, 0408274583.

EKENÄS

Högmässa: sö 30.3 kl.10 i Ekenäs kyrka, M.Cleve, N.Burgmann. **Se hela annonsen i VN samt på www.ekenasforsamling.fi**

INGÅ

Fre 28.3 kl 18: israeliska danser i församlingshemmet källare. **Sö 30.3, 4 s. i fastan:** Marhornas kyrkhelg, kl 10 tvåspråkig högmässa i Ingå kyrka. T.f. kyrkoherde Tom Sjöblom välsignas till sin tjänst av konstraktsprost Anders Lindström. Kyrkokören, Gaudetekören, Hellsten, Makweri, Gustafsson Burgmann, marthorna. Kyrkkaffe i församlingshemmet. **Ti 1.4 kl 18-21:** missionsauktion i församlingshemmet. **Ons 2.4 kl 14:** syföreningen i Prästgården. **Ons 2.4 kl 17:** Emma-café i ungdomshuset. **Verksamhet på finska:** **Ke 2.4 klo 16.45:** rukouspiiri Bläckhornetissa. **Ke 2.4 klo 18:** raamattupiiri Bläckhornetissa.

KARIS

Koralkör-för alla: Lö 29.3 kl. 16 övning i församlingshemmet. Anmäl ditt deltagande till Åsa O50 300 3671.

Högmässa: Sö 30.3 kl. 12 i S:ta Katarina kyrka. Koralkör medverkar.

Tisdagens mission: Ti 1.4 kl. 13 i församlingshemmet.

Onsdagsträff: On 2.4 kl. 13-15 i församlingshemmet. Voxmix medverkar. Andakt, servering.

Sorgegrupp: On 2.4 kl. 18 för dig som mist en anhörig eller vän. i församlingshemmet nya del.

Förhandsanmälan till diakon Kristina 040 530 1985. **Kvällsbön i fastetid:** On 2.4 kl. 19 i S:ta Katarina kyrka. Kvällens tema: Förlåt!

Denna fastetid funderar vi kring Vår Fader-bönen. Vi träffas på onsdagarna kl. 19.00 i S:ta Katarina kyrka. Tema för övriga kvällar: Prövning, Det onda **Andakt:** To 3.4 kl. 14.30 i Servicehuset, Felix Froms gatan 6. **Förbön och lovsång:** To 3.4 kl. 19 i S:ta Katarina kyrka. **Loppis:** Lö 5.4 kl. 12-14 till förmån för Insamlingen Gemensamt Ansvar i församlingshemmet. Kom och fynda eller sälja dina varor. Platshyra 10 euro. Bokning av bord, Stina, 044 333 5004. Café.

SJUNDEÅ

DAGKLUBBARNA: Ansöknings-tiden till höstens grupper (3-5 åringar) har börjat. Närmare info och anmälningsblanketter, pastorskansliet tel. 09 819 0910. **Mässa:** sö 30.3 kl. 12 i kyrkan, Riitta Mäenpää, Pami Karvonen. **Bönegruppen:** to 3.4 kl. 18 i Capella, Gun Venäläinen.

SNAPPERTUNA

to 27.3 kl 18-21: Ungdomskväll i Langansböle **to 27.3 kl 19:** övar kören i prästgården **sö 30.3 kl 12:** högmässa med Staffan Söderlund och Tor Nordström **ti 1.4 kl 9.30-11:** familjekafé i Langansböle

TENALA

Lö 29.3: skriftskolan på Ramsdal. Se utskickat brev! **Sö 30.3 kl. 18.00:** (Obs tiden!), Kvällsmässa, Staffan Söderlund/Sofia Lindroos. **On 2.4 kl. 13.30:** Pensionärsträff i Bromarvs församlingshem tillsammans med Bromarv pensionärer. Det bjuds på köttsoffa! Skjuts för den som behöver! Kontakta Sonja, 0408396733 eller kansliet 019-2450550. **To 3.4 kl. 19:** "Så ska det låta" i församlingshemmet. Ami Aspelund, Sixten Lundberg och Kosti Piipponen tävlar mot Håkan Streng, Carola Malmsten-Kevin och Carola Rosenqvist. Övriga medv. Magi och Kaj Kulla samt Margareta Puiras. Kaffe/saft, lotteri. 10 €/5 € (barn under 16 år) för Gemensamt Ansvar.

ESBO STIFT

LOJO

Sö 6.4. kl. 13.00: Högmässa i Lojo kyrka. Kuismänen, Saario. Kyrkvård Ilse Rantanen. Kyrktaxi. **Vid behov av kyrktaxi eller taxi till svenska kretsens:** kontakta chauffören Marko Kytölä tel 040 546 5549 senast dagen innan. Taxin kostar 5,00€ tur och retur.

REGION 2

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingssdistrikt: **Sö 30.3. kl 10:** Högmässa i kyrkan, Grönqvist, Ollila. **On 2.4. kl 18:** Veckomässa i kyrkan, Grönqvist, Lehtonen. **Nagu kapellförsamling:** **Sö 30.3. kl 11:** Psalmgudsstjänst i kyrkan, Birgitta Sarelin. **Korpo kapellförsamling:** **Sö 30.3. kl 11:** Högmässa i Korpo kyrka, Killström, Granlund. Korpo sångkör medverkar. **Houtskär kapellförsamling:** **Sö 30.3.:** Ingen gudstjänst i Houtskär denna söndag. **Iniö kapellförsamling:** **Sö 30.3. kl 11:** Gudstjänst i kyrkan, Vuola.

ÅBO

sö. 30.3: kl. 12 Högmässa, Domkyrkan. Westergård (pred), Bäck (lit), Forsman. Auroakören (dir. Sanna Kola) medverkar. **må. 31.1:** kl. 14 Missionskretsen, Aurelia (3 vän.) **ti. 1.4:** Lovsång och förbön, Aurelia (1 vän.) **ons. 2.4:** kl. 13-15 Café Orchidé, Aurelia (1 vän.). Lunch till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar. 10€/person. kl. 18 Veckomässa, Aurelia (1 vän.), Bäck. **to. 3.4:** kl. 19 Vesper, Skarpskyttekapellet. Camerata Aboensis medverkar.

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND

30.3 Fjärde söndagen i fastan: Gudstjänst kl 12 i Hammarlands kyrka. Ingemar Johansson, Carl Micael Dan. Konfirmandernas utfärd till Lemböle lägergård med buss. Hemfärd cirka 17.00

JOMALA
Sö 30.3. kl. 11: Högmässa, Erickson, Hansen, sånggruppen Laudamus. KL. 12 Jomala diakoniförenings rf årsmöte i Olofsgården.
To 3.4 kl. 18: Klapp&Klang i kyrkan, Erlandsson.

MARIEHAMN
29.03 Bröllop & kalasmässa: öppet i S:t Görans kl. 14-16.
30.03 Högmässa: kl. 11 i S:t Görans, M B, A L, Emilia Eriksson - klarinett. Kyrkkaffe.
Café Existenz: kl. 18 i S:t Mårtens, K D, JD, Servering.
02.04 Morgonmässa: kl. 08.30 i S:t Görans, M B, G K.
03.04 Torsdagslunch: kl. 12 på Margaretagården. Pris 7€.
Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.

SUND-VÄRDÖ
Söndag 30.3 kl. 11.00: Högmässa i Sunds församlingshem. Juanita Fagerholm-Urch, Benita Muukkonen.
<http://sund-var道府orsamling.fi/>

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS
To 27/3 13.00: Solglimten i Församlingshemmet.
To 27/3 19.00: Molpe bönehusförenings årsmöte i Bykyrkan. Förutom de stadgeenliga ärendena behandlas frågan om revision av föreningens stadgar.
Sö 30/3 11.00: Gudstjänst i Kyrkan, Guy Kronqvist, Heidi Blomqvist. Scoutdubning.
Sö 30/3 12.00-14.00: Soppdag i Församlingshemmet till förmån för Baltikumvännernas biståndsarbete. Nordko-reagruppen medv.
Sö 30/3 15.00: Baltikumvännernas årsmöte i Församlingshemmet. Förutom stadgeenliga ärenden behandlas frågan om revision av föreningens stadgar.
Må 31/3 16.00: Bibelstudie- och bönegruppen i Församlingshemmet.
Ti 1/4 13.00: Taklax missionssyfoering i Böhushuset.
Ti 1/4 19.00: Träffpunkt i Taklax bönehus.
To 3/4 13.00: Molpe missionssyfoering i Bykyrkan.
Fre 4/4 19.00: Karasamling i Församlingshemmet. Gäst Bengt-Eric Rönn.

KRISTINESTAD
Kristinestadssvenska församling
Ekumenisk bönesamling: fr 28.3 kl 19 i Kristinestads Metodistförsamling
Café Magasinet: fr 28.3 kl 19.30, börjar i kyrksalen och fortsätter i magasinet. Tom Ingvesgård och ungdomar från Kaskö medverkar.
Kvällsmässa: lö 29.3 kl 18 i Dagsmark bönehus, Eklöf, Martikainen
Högmässa: sö 30.3 kl 12 i Krs kyrka.
Musikandakt: sö 30.3 kl 18 i kyrksalen i Lappfjärd. Medv. Nilsson, Martikainen, församlingssörkestern, Eklöf
Promenad för Gemensamt Ansvar: må 31.3 kl 18.30 från Långviksv. 2, pensionärshemmet i Sideby, ledare Siv Hellman. Avgift 5-10 €.
Missionsstugan: on 2.4 kl 12.30 i Krs församlingshem
Promenad för Gemensamt Ansvar: ti 2.4 kl 18 från förs.hemmet, Västra Långg. 29, ledare Börje Enlund. Avgift 5-10 €
Församlingsafton: lö 5.4 kl 19 i Lappfjärd förs.hem: Gunilla Teir, David Sandbacka och Frida Grahn berättar om Nada West r.f.s: hjälpsändningar till Balticum, musik Ellinor Grahn, O Nilsson.
Pärbandet samling för kvinnor: fr 11.4 kl 19 i Lappfjärd förs.hem. Sista anmäl. dag 8.4 till Anna-Lisa tel. 040-5277611

NÄRPES
www.narpesforsamling.fi
Närpes
To 27.3 kl 13: Samling i Böle bystuga.
Lö 29.3 kl 18: Musikcafé i förs.hemmet till förmån för Gemensamt Ansvar.
Sö 30.3 kl 12: Högmässa Sundqvist, Lindén.
Sö 30.3 kl 18: Förbön och lovsång i kyrkan.
Övermark
Sö 30.3 kl 10: Gudstjänst Jakobsson, Wikstedt.
Sö 30.3 kl 18: Bibelstudium i bönehuset, Leif Erikson.
Pörtom
Sö 30.3 kl 18: Sånggudstjänst Sundqvist, Lidman, Kyrkokören, Good News.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ
Gudstjänst: sö kl 14 Anders Kronlund, Peter Brunell
Föräldra-barn: må kl 10
Minior: må kl 13.15
Junior: må kl 15.15
Missionssyfoeringen: ti kl 13
Kyrkokören: on kl 18

KORSHOLM
Pappa-barnsamling: lö kl 10 i Smedsby förs.gård.
Högmässa: sö kl 10 i kyrkan, Berg, Holmgård, kyrkkaffe i kyrkan.
Vårkonsert med andlig- och stilla musik: sö kl 14 i kyrkan, medv Sonja Bishop och Hans Martin, inträde 15€.
Arr Folkhälsan i Korsholm och Vasabygdens Marthadistrikt.
Taizemässa: sö kl 18 i Smedsby förs.gård, Bergström-Solborg, Nordqvist-Källström, pensionärskören.
Öppen dagklubb: må kl 9.30 i Singsby.
Förmiddagsandakt: ti kl 11 i Smedsby förs.gård, Bergström-Solborg.
Musikskolans värmatiné: to 3.4. kl 18 i församlingshemmet.
Morgonfrukost för kvinnor: lö 5.4. kl 9.30 på Hotell Vallonia i Smedsby, Malin Lindblom talar över ämnet "kristen i det heliga landet", frukostens avgift 10€, ann senast 1.4. till Febe Westerlund tel 044-322 6707 eller pastorskansliet 356 0500.

KVEVLAX
Junior: to kl 14-16 i ds.
Öppet hus för tonåringar: fr kl 18-21 i Fryen.
Högmässa: sö kl 10, Lundström, Andrén.
Bön för bygden: må kl 19 i Missionskyrkan.
Hjälpedarutbildning: ti kl 15.30-16.15 i fh.
Tjejgrupp startar: för högstadieskolor kl 18-20 i Fryen. Anmäl er till Lina 044-5462314.
Åktenskapskurs: on kl 18-21 i Elim.
Karakaffe: to 3.4 kl 9.15 i ds.
Junior: to 3.4 kl 14-16 i ds.
C.S. Lewis-träff: to 3.4 kl 18.30 i ds, "Den sista striden", Östman.
Hjälpsändningsresa till Tahkuranna och Pärnu: 26-28.5. Alla välkomna med! Resa o. logi ca 100 euro. 4 platser kvar i minibussen, möjligt att ta personbilar. Anmäl till Henrik Östman 044-5462311 eller henrik.ostman@evl.fi senast 13.4.

MALAX
Familjemässa: sö 30.3 kl 11 i FH. Tornberg, Brunell.
Bibel- och bönegrupp: måndagar kl 10-11.30 i Socken.
Träffpunkt Socken: Loppisförsäljning måndagar kl 15-19. Onsdagar kl 10-14 aktiviteter och samvaro för daglediga, soppa och kaffe till självkostnadspris. Loppis.
Minnestråning: ti 1.4 kl 13 i Socken. Arr. Österbottens Minneslots.
Ekumenisk bön: ti 1.4 kl 18 i KH.

PETALAX
Gudstjänst: sö 30.3 kl 11 Björklund, Brunell
Syfoeringen: ti 1.4 kl 13
REPLIT
Högmässa: i Replot sö kl. 10. Östman, Wargh, Församlingssörkestern.
Gudstjänst: i Björkö sö kl. 12.30. Östman, Wargh.
SOLF
Gudstjänst: sö kl 10 Ann-Mari Audas-Willman, Anders Kronlund. Söndags-skola.
Måndagssamling: må kl. 13.

VASA
TREFALDIGHETSKYRKAN
Högmässa: sö kl. 13 Tia-Maria Nord, Janne Hänninen, Trefaldighetskyrkans kör, dir Mikael Heikius.
Morgonbön: to 3.4 kl. 9 Ralf Sandin, Dan Andersson.
BRÄNDÖ KYRKA
Sunday Prayer: at 1 pm, Amen Gokata, Maria Stratton.
DRAGNÄSBÄCKS KYRKA
Högmässa: sö kl. 10, Tia-Maria Nord, Monica Heikius. Kyrkkaffe.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE
Fr 28.3 kl.20: Inleds UngOas-helgen för prosteriets ungdomar i Pedersöre kyrka och Kyrkostrands församlingshem.
Lö 29.3 kl.11: GA-soppdag i Punsar bönehus. Vi säljer köttsoffa och bakverk samt ordnar snabblotteri, allt till förmån för Gemensamt Ansvar. Soppa kostar 10€/liter. Ta eget kärl med!
Sö 30.3 kl.10: Högmässa, Granlund, Johansson. Dörrvärdar: Överesse.
-kl.14: Sammankomst i Punsar bönehus.
On 2.4 kl.12: Lunch för daglediga i Henriksborg. Anmäl senast fr 28.3 till tfn 0403 100 458.
I stillaveckan (ti och on, kl.9-13): ordnar vi påskvandring för lågstadieskolorna. Vi behöver hjälp! Kontakta Linda om du vill vara med!

JAKOBSTAD
Fr-Sö 28-30.3: Ung OAS i Kyrkostrands förs.hem. Se www.ungbloggen.fi.
Sö 12: Högmässa i kyrkan, predikant Johannes Imberg (Sverige), Krokfors, Östman, Södö, Chorus Novus.
18: Fokus i FC. "Trons fäste", Ralf Salo. Barnfokus.
Ti 18: Samling kring sorgen i FC, Mari- anne Sandström, Englund, Östman.
To 18: SLEF:s missionsafton i FC, Krokfors.
Anmälan till dagklubbar: för barn födda 2009-2011. Anmäl under mars månad till bernice.haglund-wikstrom@evl.fi eller tel. 040-3100418.

KRONOBY
Möte: lö 29.3 kl 19.00 i Söderby bönehus, tal G. Abonde, Raimo och Boris, dragspel och sång, lotteri
Gudstjänst: sö 30.3 kl 10.00 Albert Häggblom, Elffolk-Lasén
Samtalsgruppen för män: ti 1.4 kl 18.00 i lilla salen
Bibelsits: to 3.4 kl 18.00 i spisrummet

LARSMO
To 27.3 kl. 19 Karagruppen: samlas vid Inremissionshemmet. Kvällens gäst är Jonas Björkstrand.
Fre 28.3 Ungdomsoas: i Kyrkostrands församlingshem. Start från Xodus kl. 19.30. Obs! Inget Öppet hus i Xodus.
Sö 30.3 kl. 10 (Obs sommartid) Gudstjänst: Sjöblom, Wiklund, sång av Mathias Svenfelt. Kyrkvård: Björn, Björnvik, Långstranden. Vinterskiftskolan deltar i gudstjänsten och har därefter lektioner i församlingshemmet.

NEDERVETIL
Ungdomssamling: fr 28.3 kl. 19.30 i fh.
Gudstjänst: sö 30.3 kl. 10.00 i fh, Store, Smedjebacka
Läsmöte: sö 30.3 kl.14.00, Emmes läslag. Sirpa och Tom Lillsund.
Bibelstudium: sö 26.3 kl.19.00 i fh.Medverkande : Albert Häggblom och Jan-Olof Granbacka.
Sorgegruppen: to 3.4 kl.10.00 i fh.

NYKARLEBY
Anmälan till höstens dagklubbar: barn födda 2009-2010, görs senast 25.4 till respektive område: Nykarleby 7897217 ti o to kl 9-12, Munsala 040-1470123, Jeppo 7642120 ti o to kl 9.30-12.30
NYKARLEBY
Sö kl 11 Högmässa: Sandvik, Ringwall, Nykarleby damkör. Obs tiden!
Må kl 18 Kenyamination: fh. "Intryck från en resa i Polen", Gun o Hans Sandberg
To kl 13 Samtalsgrupp för män: fh
MUNSALA
Kansliet stängt fre 28.3: pga personalutbildning.
Sö kl 10 Högmässa: Forslund, Lilius, projektören. Krigsveteranernas kyrk-dag.
On kl 13.30 Symöte: präst.
Loppis 5-6.4: fh, lö kl 10-16, sö kl 12-18. Försäljare, annu snarast till 040-5287992.

JEPPÖ
Sö kl 11 Gudstjänst med stora o små: Holmberg, Lönnqvist, sång av barnen, efteråt lunch i fh
To 3.4 kl 19 Läsmöte: hos Johanna o Jonathan Sandström för östra nedre läslag.
Fr 4.4 kl 16-20 o lö 5.4 kl 10-15 Loppis: förs.hem. Bordshyra 10 e/ bord, vinsten går till Gemensamt Ansvar. Vi sköter försäljningen. Anmälan 050-3201754. Servering. Skänk hela o rena kläder, saker: kontakta nån i personalen.

PEDERSÖRE
Forsbykören: Fr 19 övar i bykyrkan
UngOas-helg: Fr- Sö i Kyrkostrands församlingshem, för program se oas.fi
Sammankomster: Lö 19 & Sö 15 i Flyngens bönehus, Stig Andersson, tolkning, servering
Högmässa: Sö 10 med nattvard i kyrkan, lit. Häggblom, pred. Erikson, Forsbykören, Sandstedt-Granvik, D. Häggblom, textläsare Nina Vikström, dörrvärdar Bennäs
Symöten:
- Må 13 Bennäs kyrkhem
- Ti 13 i Lövä bönehus
- Ti 13.30 i Hedbo seniorboende

PURMO
Filmkväll: i Lillby fh fre 28.3 kl 19. Mini-musikalen Josef (1988). Serv o lotteri f Gemensamt Ansvar.
Konsert: i kyrkan lö 29.3 kl 19 med Sonja Bishop.
Sö 30.3 kl.12: Familjegudstjänst i Kyrk-hemmet. Gruppen JoyKids o Mathias Forsblom medv. Efteråt lunch. Anm 0403100465 senast 27.3.
Salamu gruppen: träffas i Lillby fh må 31.3 kl 19.30.
Missionsgrupp: träffas i Sisbacka pens.bost ti 1.4 kl 13.
Temakväll "Väckarklockor i livet": i Kyrkhemmet to 3.4 kl 19. Eivor o Nisse Johansson medverkar.
Parafon: lö 5.4 kl. 19 i Purmog. Sixten och Lotte Snellman, Nik Österlund, Hus-band m solister. Mat o kaffe 20€/par. Anmäl senast 30.3 Fredrik Djupsjöbacka 0407349713 lotass@multi.fi

TERJÄRV
Familjemässa: (obs sommartiden börjar) sö 30.3 kl 11, khden, kantorn, Barnkören.
Finskt möte: i kyrkan sö 30.3 kl 14 "Sanaa, säveltä ja Siionin kannelta" , Maija Djupsjöbacka och Mariat, Maritta och Matti Tynnismaa, Viestiveijet, O. Äivo, khden, kantorn. Servering vid förs.h.
Läsmöte: med Näse läslag sö 30.3 kl 18, förs.h. Värdar: Gun och Johan Näse.
Kvinnobarnet: samlas on 2.4 kl 14, Prästgårdens källare.

KUNGÖRELSER

KYRKAN I HELSINGFORS

Helsingfors kyrkliga samfällighets gemensamma kyrkofullmäktige sammanträder torsdagen den 10 april 2014 klockan 18 i Församlingarnas hus, Tredje linjen 22.

En förteckning över ärenden som kommer att föredras vid sammanträdet är från och med 2.4.2014 framlagd på anslagstavlor vid Helsingfors församlingars pastorsexpeditioner och på den kyrkliga samfällighetens anslagstavla, adress Tredje linjen 22.

Föredragningslistan och protokollet kan läsas på webben: www.helsinginseurakunnat.fi/hallinto. Föredragningslistan publiceras ca en vecka före mötet och protokollet ca en vecka efter respektive möte.

Helsingfors, den 17 mars 2014
Ordförande

LEDIGA TJÄNSTER

Sibbo kyrkliga samfällighet har lediganslagit **EKONOMICHEFSTJÄNSTEN**
Tjänsten skall ansökas **senast ti 22.04.2014 kl 12.00.**

Sipoon suomalainen seurakunta och Sibbo svenska församling utgör tillsammans Sibbo kyrkliga samfällighet. Samfälligheten har ca 14 500 medlemmar. Ekonomichefen leder och övervakar samfällighetens ekonomi och förvaltning samt fungerar som förman för de anställda på ekonomikontoret och inom samfälligheten. Till ekonomichefens uppgifter hör bl.a. skötandet av personal- och anställningsfrågor.

Kompetenskraven för tjänsten är lämplig examen vid högskola eller universitet samt tillräcklig erfarenhet av offentliga samfunds hushållning ävensom kännedom om församlingsförvaltning. Ekonomichefen skall fullständigt behärska det ena inhemska språket och tillfredställande det andra språket.

Tjänsten skall tillträdas 01.08.2014 eller enligt överenskom-melse. Tilläggsuppgifter ger ekon.chef Sirkka Toukomies, gsm 050 566 3681 (på semester 7-11.4.2014). Ansöknings-anvisningarna samt ytterligare information finns på sam-fällighetens hemsidor: www.sibbosvenskaforssamling.fi.

LEDIGA TJÄNSTER I STIFTET

En kaplanstjänst i Mariehamns församling

Språkkraven är utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska samt nöjaktigt förmåga att förstå finska.

Den som valts till tjänsten skall uppvisa i straffregisterlagens 6 § avsett straffregisterutdrag.

Tjänsten söks hos Domkapitlet i Borgå stift senast 22.4.2014 klockan 15.00. Adress: PB 30, 06101 Borgå.

Fontana Media Ab idkar förlagsverksamhet med kristen litteratur och ger bl.a. ut tidningen Kyrkpressen. Bolaget ägs av Församlings-förbundet r.f. som är en intresseförening för de svenska församling-arna och organisationerna i Borgå stift. Bolaget har tolv anställda och en omsättning på 2,5 miljoner år 2013. Kontoret ligger i Helsingfors.

Fontana Media Ab söker en vikarie för bolagets **EKONOMICHEF** under tiden 5.5. 2014 till 17.4 2015

Ekonomichefen handhar:

- redovisning, bokföring och bokslut
- periodisk och specifik ekonomisk rapportering av verksamheten till bolagets styrelse och ägare Församlingsförbundet r.f.

Ekonomichefen ansvarar för:

- godkännandet av löpande fakturor
- inköp och avtal i den dagliga ekonomiska förvaltningen
- bolagets lönehantering och personaladministration

Ekonomichefen arbetar i nära samarbete med företags vd i strategiskt arbete och resultatuppföljning.

Posten kräver noggrannhet och självständigt arbete. Tidigare erfarenhet av bokföring, löneräkning och uppgörande av bokslut prioriteras. Till uppdraget hör också att fungera som personalchef.

Ansökningar med löneanspråk riktas till vd May Wikström, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors, may.wikstrom@kyrkpressen.fi **senast 31.3.** För ytterligare information, vd May Wikström 040 1530313 eller ekonomichef Annika Hagman-Kanckos 040-8316222.

Fontana Media

3000 fönster och dörrar i lager, leverans direkt.

www.nordicsale.fi

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET
Med omsorg och omtanke om Er
Begravningsbyrå
Marjamäki
Även gravstenar m.m.
Herrholmogatan 14, Jakobstad. Tfn 06 7231730 dygnet runt

 Finlands Begravningsbyråers Förbund
auktoriserad begravningsbyrå

Blomsteraffär Begravningsbyrå
Faant
Vi har flyttat till nya utrymmen!
Centrumvägen 3, Smedsby
OBS! Ingång från baksidan av Valloniahuset
Självbetjäningen öppnar 24.1
Här!
Härta blommor från vår självbetjäning även då blomaffären är stängd!

Bombulken: 06-322 2544 Begravningsbyrå: 06-322 2744 - 858 313 8142
www.begravningsbyraant.fi begravningsbyraant@netikka.fi

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Två trevliga studerande flickor söker lägenhet i centrum av Helsingfors. Min två rum och kök. Priskategori plus/minus 1000€. Kontakta 050-3582616 Mvh. Elisabeth & Marja

Kristet par söker en 2a from 1.5. i Helsingfors, långvarigt. 050-5245452/Jonathan

Två arbetande 23 och 25 åriga flickor från Vasa och en snäll pudel önskar hyra en trea i Helsingfors med goda förbindelser till centrum. Hör gärna av dig till Anna 0406819908 eller Jutta 0407742100.

En skötsam, ung, studerande man önskar hyra en liten och billig lägenhet i Vasa centrum. Ring tel: 040-3777137

UTHYRES

Kompisbostad i H: fors på Busholmen, Nära till centrum
Hyra: 760e inkl. vatten, el och internet. 46m²
Tel: 0407407428

Visste du att...

du kan lämna in din hyresansökan via webben?

När du lämnar in via webben sparar du också serviceavgiften på 5 euro.

DOMKAPITLET

Församlingspastorn i **Bergö församling Cay-Håkan Englund** har beviljats tjänstledighet 17.3 - 6.4.2014.

Kaplanen i **Jakobstads svenska församling Boris Salo** har beviljats tjänstledighet 1.8.2014 - 31.7.2015. Tf kaplanen i **Jakobstads svenska församling Catharina Englund** har beviljats tjänstledighet 1.5 - 31.12.2014 och förordnats att under samma tid sköta en sjukhuspräst-tjänst i **Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet**.

Tf kaplanen i **Jakobstads svenska församling Åsa Turpeinen** har förordnats att sköta en kaplanstjänst (100 %) i samma församling 1.5 - 31.12.2014.

Församlingspastorn i **Jakobstads svenska församling Jan-Gustav Björk** har förordnats att fortsättningsvis sköta en församlingspastorstjänst i samma församling 1.8.2014 - 31.7.2015.

Kaplanen i **Mariehamns församling Kent Danielsson** har förordnats att vid sidan av egen tjänst sköta kyrkoherdetjänsten i **Brändö-Kumlinge församling** 1.4 - 22.6.2014.

Tjänsteförordnande för kyrkoherdetjänsten i **Solfs församling** har utfärdats åt tf kyrkoherden i samma församling **Ann-Mari Audas-Willman** från 1.4.2014.

Tjänsteförordnande för kyrkoherdetjänsten i **Jomala församling** har utfärdats åt kaplanen i **Mariehamns församling Kent Danielsson** från 1.6.2014.

Sökandena till kaplanstjänsten i **Sibbo svenska församling**, tf kyrkoherden i samma församling **Camilla Ekholm** och tf församlingspastorn i Esbo svenska församling **Heidi Jäntti** har förklarats behöriga för tjänsten.

Sökandena till kaplanstjänsten i **Jeppo kapellförsamling**, tf kaplanen i samma församling **Harry Holm-**

berg och församlingspastorn i **Närpes församling Peter Lassus** har förklarats behöriga för tjänsten.

Domkapitlet har konstaterat att tjänsteförhållandet för kaplanen i **Mariehamns församling Kent Danielsson** upphör 31.5.2014 på grund av egen uppsägning.

En kaplanstjänst i **Mariehamns församling** har förklarats ledig att sökas senast 22.4.2014 kl. 15.

RÖRTEAM

VVS installationer - LVI asennukset

Fortsätter med Norrgrann & Asplunds verksamhet.

Tegelbruksvägen 4a, 64200 Närpes

Tel: 06 2243 016

Email: info@rorteam.fi

Höstens resor ut i Europa bokas nu...

September:

- 1-8.9 Ungern med vin och Wien
- 9-16.9 F som i Frankrike - fint, frimodigt och fantastiskt!
- 18-25.9 Sagolika Sardinien - med växlande vackra vyer!
- 18-25.9 Resa till Rom och Sorrento
- 20-27.9 Balkans pärlor-Kroatien, Bosnien, Montenegro och Albanien
- 22-29.9 Irland med Västkusten, Dublin & Belfast
- 25.9-2.10 Rivieran, Provence, Andorra och Barcelona
- 26.9-3.10 Kryssning i kroatiska skärgården

Oktober:

- 15-23.10 Portugal och södra Spanien

Dessa resor och mycket, mycket mer på vår hemsida!

Spänningsfullt • Upplevelserikt • Minnesvärt

INGVES www.ingves.fi
Närpes 020 7434 530 | Vasa 020 7434 520

*Sinun jäteongelmasi
-meidän työmme!*

Retex

*Dina avfallsproblem
-vårt jobb!*

Retex

010-421 4500

www.retex.fi

Finlandssvenska kvalitetsresor med svensk-språkig reseledare och max. 20 resenärer.

HURTIGRUTEN, 4-10.8

världens vackraste sjöresa.
Helpension och en natt i lvalo.
7 d. 2280 €

SVARTA HAVET, 26.9-8.10

en lyxkryssning runt Svarta havet med stopp i bl.a. Sotji, Odessa och Yalta. Tre nätter i Istanbul och 9 nätter ombord på Silver Spirit. Allt inkluderat ombord.
15d. fr. 3980 €

KLASSISKA SYDAFRIKA. 15-27.10

Upplev det bästa Sydafrika har att erbjuda, Kapstaden och världsklass safari. I priset ingår även alla måltidsdrycker vin, öl och vatten. 13 d. 3980 €

STORA NYA ZEELAND RESAN. 20.11-15.12

Upplev det vackra landet från syd till nord.
En fantastisk naturupplevelse. 26 d. 6980 €

Läs om alla resor på www.martinsresor.ax

Gå in på www.martinsresor.ax eller ring mig på 0457 344 1132 eller mån-fre 9-16 på 018 23 215.

Kom ihåg
reseförsäkringen!
www.alandia.com

Med lite hjälp av Vännerna

SFV är en opolitisk förening, som i 130 år jobbat för bildning på svenska i Finland. Kanske du kan uppnå ditt mål, eller förverkliga dina drömmar med lite hjälp av Vännerna?

Svenska folkhögskolans
vänner

Du hittar oss på www.sfv.fi, samt på Facebook, Twitter och YouTube.
Eller ring oss på 09-6844 570.

Bli medlem i SFV! Årsavgift endast 10 euro. Förmån: vår kulturskrift 4 ggr/år. SFV tar emot donationer och testamenten och ger gratis sakkunnig hjälp.

Läkarcentralen betjänar! Lääkärikeskus palvelee!

SNABB VÅRD

NOPEA HOITO

GOD SERVICE

HYVÄ PALVELU

BRETT UTBUD
TJÄNSTER

LAAJA VALIKOIMA
PALVELUITA

*Vänta inte med att söka hjälp - ring idag!
Älä lykkaa avun hakemista - soita tänään!*

Medicenter
Läkarcentral - Lääkärikeskus

Tidsbeställning 781 8950 Ajanvaraus

Köpmansgatan 6, Jakobstad
Kauppiaankatu 6, Pietarsaari
www.medicenter.fi

INKAST PATRICK WINGREN

Skyddad mot livet

UNDER DEN senaste tiden har jag funderat över hur samtidighet av dåtid, nutid och framtid i en ständigt pågående process formar mig till den jag är. Min tanke har fått näring ur en rätt så osannolik kombination av källor.

I de avslutande avsnitten av tv-serien "Spartacus" hanteras detta då-nu-sedan på två helt olika sätt. Spartacus, ledare för slavupproret mot Rom, vill leva som en fri man eller inte alls. Inför den sista striden utbrister han: "Det förflutna är sällan så som vi skulle ha önskat, och framtiden är ännu osvis. Omfamna nuet, och slå bort alla andra tankar."

MARCUS CRASSUS, ledare för de romerska styrkorna, har tvingats fatta flera operativa beslut som resonerar illa i hans inre. När Julius Caesar påpekar för Crassus att denne alltid talar om framtiden svarar Crassus: "Det förflutna kan inte ändras, nuet är bara ånger och förlust. Den enda trösten finns i att kommande dagar låter minnen falna."

LINA SANDELL skriver ca år 1865 i tidskriften Korsblomman en inledning till den dikt som skulle bli en av våra mest älskade psalmtexter: "O huru dåraktigt att vilja tillägga det närvarande ögonblicket det tillkommandes tyngd! Vi skola icke hava mer än en dag, en timme, en stund i sänder att genomgå och för varje dag ny nåd, ny kraft, ny hjälp."

MARK TWAIN menar att det enda sättet att möta det till synes oöverstiglida är att bryta ner det i så små delar att man klarar av att hantera dem, en bit i taget. Om vi spinner vidare på den tanken så är det kanske just så man måste möta morgondagen - lite i taget, i takt med att den blir till. Sandell är inne på samma spår.

VARFÖR LEVER vi då så ofta på morgondagens villkor? Varför har vi ett behov av att staka ut vår framtid, att skissa på konturer innan vi vet vad det är vi ser? Det är för att vi bara måste få veta.

Ovisshet är någonting oerhört underbart och skrämmande. Hoppet bor där, men så gör också rädslan - den driver upp sitt taggiga buskage just bortom det trygga, beredd att nagla oss fast vid minsta snedsteg.

Vi vill skydda oss mot det vi inte kan kontrollera, och därför låter vi vårt förflutna sysselsätta oss i nuet. Vi låter oss ledas tillbaka till säker, beprövad mark och tar villigt emot arbetsredskap för att där resa en mur mot det okända. Så tillbringar vi nuet springande omkring med murbruk och spatlar - vi tätar och vi lappar, och vi låter det som varit bli det som är. Och allt på grund av det som skall komma.

JAG KAN inte låta bli att förundras över hur det till synes förnuftiga och kloka kan ge upphov till sådan dårskap. Och ännu en gång vill jag göra mitt yttersta för att kunna bli som ett barn.

Patrick Wingren är en samhällspolitiskt aktiv musiker från Jakobstad.

KYRKOHERDEVAL KARLEBY

Gömmar sig domkapitlet bakom rättsinstanser?

Biskop Björn Vikström skriver i KP nr 12 angående processen kring kyrkoherdetjänsten i Karleby svenska församling. Biskop Vikström skriver att det hör till domkapitlets ansvarsområde att utreda behörigheten för sökande till kyrkoherdetjänster; vilket är rätt och sant. Men att utreda behörigheten och att kräva löften är två olika saker. Nu har domkapitlet upprepade gånger fört fram i media att de krävt löften, det vill säga krävt underskrift på ett färdigt skrivet papper. Inbyggt i detta är att du måste skriva under på ett papper för att kunna bli kyrkoherde.

Enligt Kyrkans arbetsmarknadsverksjurist har pappret som domkapitlet bett sökanden skriva under egentligen inte någon juridisk ställning, vilket ju är naturligt. Ett papper kan inte väga tyngre än kyrkans lag och ordning eller finländsk lag. I en rättsinstans är det alltså ingen skillnad om man skrivit under ett papper eller inte. Det är så klart kyr-

"En påtvingad enhet kommer inte att lyckas. Det har aldrig fört något gott med sig."

kolagen och ordningen samt finländsk lag som gäller. Det är självklart att det inte finns något beslut i någon högre rättsinstans att domkapitlet skall kräva ett löfte av sökanden i samband med kyrkoherdeval. Ifall någon bryter mot finländsk lag är det vår skyldighet att anmäla om det till myndigheterna.

Orsaken till att man kräver ett löfte kan vara ideologisk eller ha att göra med makt. Genom att skriva under pappret binder sig personen moraliskt, etiskt och andligt till ett visst slags handlande i framtiden. Efter att man skrivit under pappret är det i praktiken omöjligt att sä-

ga nej till en predikant som förnekar exempelvis centrala kristna läror som jungfrufödelsen, uppståndelsen och dylikt. Denna rätt och skyldighet har nog kyrkoherden enligt kyrkoordningen, men det vore dubbelmoral att ge ett löfte att samarbeta med alla och sedan säga att någon inte kan besöka församlingen.

Biskop Vikström vill att enheten skall bli synlig. Han skriver: "Jesus bad om att lärjungarna skulle vara ett. Denna enhet manifesteras framför allt i nattvarden". Problemet är att alla inte kan komma till samma nattvardsbord på en gång och därför kräver man ett löfte. Detta tänkande är nytt i vår kyrka. För fem till tio år sedan talade alla (speciellt biskoparna) om en mångfaldig kyrka. Då hette det att alla skall rymmas med. Om än alla inte rymms på samma gång vid samma nattvardsbord är det ändå bättre att vi är under samma tak än på olika håll. Därför kan också församlingarna se väldigt

olika ut; de är ju också autonoma enheter.

Men kan man skapa den enhet Jesus ber om genom att kräva löften och underskrift på ett papper? Är det inte just detta som söndrar enheten? Det är sant att biskopens centrala uppgift är att skapa enhet. Traditionellt har detta i praktiken skett genom att se till att prästerna predikar och lever i enlighet med Guds ord så gott de kan. Detta lovar ju prästerna göra i samband med prästvigningen. Enhet kan vi finna endast i Kristus. En påtvingad enhet kommer inte att lyckas. Det har aldrig fört något gott med sig.

Det ser ut som om biskop Vikström och domkapitlet vill gömma sig bakom högre rättsinstanser och frågan om präster av kvinnligt kön. Men handlar det verkligen om dessa två saker eller i första hand om något helt annat?

TUISKU WINTER
Präst, Karleby

-Omsorgsfull städning för privata hushåll samt företag

-Bygg och flytt städning enligt avtal eller begär offert
-Förhandsboka vårens fönstertvätt nu och få rabatt på priset! (gäller t.om 31.3)

Ta kontakt: Camilla Bärnqvist 050-5984791

NR Oy Närpes Renhållning Ab
NR-Trans
Ehrsvägen 11, 64230 Närpes
Tfn. 06-2242494
Dejour 24h: 0500-562664

Avfallshantering - brunnstömningar - spolning och filmning av rör - uthyrning av bytesflakar och flyttbara wc:n - dricksvattentransporter - frakttjänster - styckegodskranar

VAR FÅR MAN TAG PÅ POFIBER I HELSINGFORS?
I Kyrkpressen nr 11 (13.2) ingick på sidan 7 ett knäckebrödsrecept i serien *Vårt dagliga bröd*. En läsare meddelade att det varit så gott som omöjligt att få tag på ingrediensen pofiber i Helsingfors. Receptet skrevs av Bianca Holmberg som meddelar att pofiber säljs åtminstone på Prisma i Vik.

VI RESER TILLSAMMANS

Weekend i Umeå, Marie Fredriksson konsert Nolia Trädgårdsmässa, Umeå
Loppis i Luleå
Romantiska Paris och vinregionen Alsace april-maj
Blomsterresa till Türi, hotell Meriton Spa Tallinn
Utvandrarna på Dramaten, Stockholm

Med skärgårdsfärjorna till Åland
Lofoten - Hurtigrutten
Legoland och Köpenhamn juni
Magiska Gotland
Vimmerby och Kolmården

Hardangervidda, Bergen och Geilo
Solskensön Bornholm och Kiviks marknad
Barnens Umeå
Sommarweekend i Tallinn juli
Saima kanal ned Villmanstrand o Viborg
Stora Baltikum - Polenresan
Kryssning till Gotland, H:fors-Visby-H:fors

Världsarvet Höga kusten aug
Metropolerna Moskva och S:t Petersburg
Svanbäck's Bussar | Solleftegatan 5 | 66900 Nykarleby
må-fre kl. 9-16 | tfn 020 7815 360 | www.svanbacksbussar.fi

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:
Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

FADDRAR I TIDEN

"Systemet med faddrar är inte passé. Vi tar ofta våra relationer för givna och glömmer hur värdefullt det är att få vara speciell för någon annan."
Nina Riutta på ledarplats i Vantaan Lauri.

HERDABREV VIGSELRÄTT

Huvudet i busken
Lösningen känns mest som att stoppa huvudet i busken. [...] Biskoparnas uppgift är att värna om kyrkans enhet. Att försöka undgå olika röster, åsikter, diskussion eller till och med gräl är däremot att misstolka uppdraget. [...] Kyrkan kan vanligen endast förnyas genom någon form av gräl.
Chefredaktör Seppo Simola i Kirkko ja kaupunki om biskop Björn Vikströms tankar kring att kyrkan eventuellt borde avstå ifrån vigselrätten.

Att tro ska vara helt ok

SYNAS-FINNAS. Medierna ger ofta en snedvriden bild av den finlandssvenska andligheten, konstaterades vid lördagens rådslag i Tammerfors.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**
FOTO: **JOHAN SANDBERG**

Forskare **Kjell Herberts** resa i det finlandssvenska religiösa landskapet innehöll mycket intressant för de flesta deltagare vid förtroendeforumet och rådslaget *Synas-Finnas* i lördags.

– Det var skönt att höra att folk inte knäpper av radion så fort de hör en andakt. Tyvärr har de kristna fortfarande något av en töntstämpel, säger **Sheila Liljeberg-Elgert** som är informator i Esbo svenska församling.

– **Kim Metso** som är aktiv i Borgå svenska domkyrkoförsamling håller med henne.

– Många säger att de inte är kristna bara för att själva begreppet känns lite svårt. Men vad är det egentligen "att vara kristen"? För mig – som tidigare var ateist – betyder "kristen" något helt annat i dag än det gjorde förr.

Jonas Wikström sitter i församlingsrådet i Korsholms svenska församling. Också hos honom väckte Herberts inlägg många nya tankar.

– Jag växte själv upp i ett samhälle som var präglad av väckelse, i "bibelbältet". Sedan flyttade jag till Korsholm och märkte att religiositeten såg annorlunda ut där. I Korsholm är den kanske mer av ett kulturarv. Men det betyder inte att inte kyrkan och traditionen skulle vara viktiga för invånarna.

Ut ur bubblorna

Sixten Ekstrand, direktor för KCSA, har funderat över orsakerna till att desekulära medierna ofta – kanske oavsiktligt – ger en snedvriden bild av den finlandssvenska andligheten. Till saken hör alltså att finlandssvenskarna är "mer troende" än både de finskspråkiga och rikssvenskarna.

– På 60-talet slog en stor kristendomsfientlighet igenom inom journalistiken. I den bästa av världar skulle journalisterna vid en redaktion utgöra ett tvärsnitt av Finlands folk, också gällande sin tro.

Samtidigt, påminner Ekstrand, kan vi inte lasta alla motgångar på mediernas sätt att handskas med frågorna.

– Det finns en ängslighet inför den kristna tron, vi vet inte riktigt hur vi ska tala om den. Därför tycker jag det är rätt fräscht att jag under den senaste tiden läst några intressanta inlägg där journalisterna **Eva Frantz** och **Markus Ekholm** talar ut om sin tro.

– Jag tror på normal mänsklig frimodighet: att man vågar säga att man tror, att det är helt okej.

Ekstrand påpekar också att det globalt är ateisterna som är i minoritet, även om det hos oss kan kännas att det är helt tvärtom.

– Jag tror att medierna får se sig i spegeln lite grann. De kristna anklagas ofta för att leva i en kristen bubbla, och det är kanske sant. Men jag tror att många journalister lever i en icke-kristen bubbla. Vi behöver alla komma ut ur våra bubblor.

MERA BILDER från rådslaget i Tammerfors på **KP:s** webbsidor.

PANELEN satt från vänster (med ryggen mot kameran) Robert Lemberg, Heidi Juslin-Sandin, Magnus Engblom och Johan Westerlund.

JONAS WIKSTRÖM påpekar att religiositeten kan ta sig många uttryck. I Korsholm har invånarna engagerat sig i att återuppbygga kyrkstigen.

KIM METSO och **Sheila Liljeberg-Elgert** tyckte det var skönt att höra att finlandssvenskarna är andligare än de tror.

GRATTIS BISKOPEN! Björn Wikström får en kram av utgivningschef Pian Wistbacka med anledning av sitt nyutkomna herdabrev.

NILS-ANDERS GRANVIK från Småbönders och Kari Harju från Nedervetil är fundersamma.